



## Årsmelding 2009

- Årsmelding
- Rekneskap m. notar
- Revisors melding
- Kontrollnemndas melding



Forsikring • Kort • Tenestepensjon • Betalingsformidling • Sparing / Plassering • Leasing • Finansiering m.m.



# INNHOLD

<b>I Innleiing .....</b>	side	2
<b>II Økonomiske hovudtrekk</b>		
1. Norsk økonomi – renteutviklinga, og arbeidsmarknaden.....	side	2
2. Marknadstilhøve og lokal utvikling .....	side	3
<b>III Interne forhold</b>		
1. Eigedom .....	side	5
2. Personalalet .....	side	5
3. Opplæring .....	side	5
4. Arbeidsmiljø .....	side	5
5. Arbeidet i styret .....	side	5
6. Internkontroll .....	side	6
7. Risikoforhold .....	side	6
8. Mål og strategiar .....	side	9
<b>IV Resultat og Balanse .....</b>	side	9
1. Resultatrekneskap.....	side	9
2. Balanserekneskap.....	side	11
3. Verdipapir.....	side	12
<b>V Oppsummering .....</b>	side	13

## Vedlegg:

- Rekneskap med kontantstrømsanalyse og notar
- Melding frå revisor
- Melding frå kontrollnemnda





## I INNLEIING

Seljord Sparebank vart etablera i 1937, og har forretningsadresse i Seljord Kommune. Banken har ingen filialar eller avdelingskontor, men bank i butikk i Flatdal, og forsikringskontor i Åmot i Vinje Kommune som vert utvida i 2010. Om vi dømer etter respons og attendemeldingar vi har fått så langt lovar dette bra. Forretningsideen er å vera ein frittståande sjølvstendig sparebank som kan vera leverandør av konkurransedyktige finansielle tenester. Dette omfattar tradisjonell bankverksemd tillagt dei produkt som naturleg høyrer til. Vi har definert Vest - Telemark som vårt naturlege virkeområde.

Saman med 78 andre frittståande sparebankar er vi medeigar i Terra Gruppen as som er vår strategiske alliansepartner.

Samla representerar dette over 190 kontor i 105 kommunar med om lag 2400 tilsette og ein forvaltningskapital på 236 mrd. der bankane utgjer 185 mrd.

Totalt har gruppa 750.000 kundar.

Gjennom dette samarbeidet får vi tilgang på eigne produkt innanfor forsikring, leasing, fond og eige kredittkortselskap.

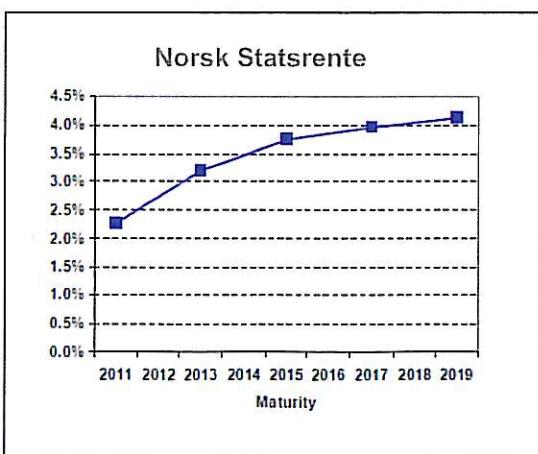
Gjennom Terra Boligkredit as kan vi finansiere bustadlån til konkurransedyktige prisar, men vi har så langt valt å ha bustadlåna i eigen balanse.

Banken skal ha høg fokus på kundepleie og forretningsetikk. Dette skal danne grunnlag for eit livslangt kundeforhold til gagn og nytte for kunden, oss og distriktet.

## II ØKONOMISKE HOVUDTREKK

### 1. NORSK ØKONOMI – RENTER OG ARBEIDSMARKNADEN.

Ved å sjå litt historisk på dette var utsiktene for norsk økonomi ved inngangen til 2008 fortsett gode. Bak oss hadde vi fleire år med sterk vekst, og farten inn i 2008 var stor. Med høg resursutnytting, noko svakare vekst utanlands, men med auka renter og noko dempa bustadmarknad var det venta at dette ville bidraga til å dempe veksttakten framover.



Utover 2008 vart det svært tydleg at den globale finanskrisa og ville ramme Norsk økonomi, og det såg ut til at 2009 kunne bli det første året på 20 år der fastlands-BNP ville få eit fall frå året før.





I ei setning kan ein sei at 2009 vart prega av etterkrigstidas sterkeste konjunkturomslag. For sjølv om 2009 starta med nedtur med sviktande tru og tillit i mange miljø, snudde pilene før vi kom fram til sommarferien, og BNP-veksten gjorde eit comeback. Dette var ikkje bare gjeldande i Noreg med sin spesielle oljeøkonomi, men også i eurosona og i USA som har vore i resesjon frå 2007.

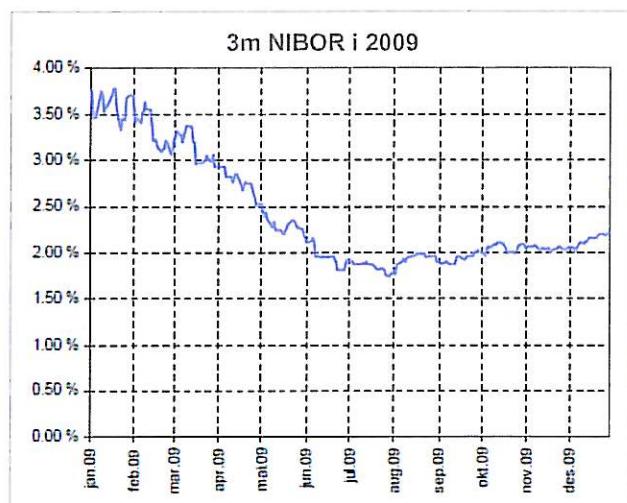
I 2010 synest oppgangen å halde fram, men det er framleis ikkje grunn nok til å avlyse finanskrisa på fleire næringsområder.

Den sentrale usikkerhetsfaktoren er at vi har unngått ein god del av nedgangen som eit resultat av store stimulansar som er sett inn. Dette gjeld både budsjettpolitiske tiltak og ved at Noregs Bank sette ned styringsrenta.

Noregs Bank si styringsrente er no på veg oppover, vår sentralbank var såleis ein av dei fyrste som auka styringsrenta i dette konjunkturomslaget.

I løpet av 2010 er det grunn til å tru at vi får nye renteaukingar frå Noregs Bank dersom ikkje det private forbruket vert redusert og bustadprisane stabilisera seg.

Det er grunn til bekymring dersom vi får eit rentenivå i Noreg som er vesentleg høgare enn i dei landa vi har størst handel med, dette gjeld spesielt for næringslivet som då også vil få ei svært sterke krone å handle med.



Sjølv om utviklinga ikkje har vore så dramatisk som forventa på arbeidsmarknaden er det grunn til å tru at den framleis vil stige, men ikkje så raskt som den gjorde ei tid. At vi får ein arbeidsledighet på 3,5 – 4,0% er ikkje ille, og er lite i forhold eurosonen og USA. Det som truleg er mest å bekymre seg over i denne samanheng er den aldersgruppa som vert sterkest råka, dei yngre. Over tid kan dette medføre at dei får reduserte mogleg hetar for å koma inn på arbeidsmarknaden i det heile.

## 2. MARKNADSTILHØVE OG LOKAL UTVIKLING

Vi har også siste året fått mange nye kundar, dette gjeld både private og næringskundar og det set vi stor pris på. Den største delen av tilveksten kjem frå Vest-Telemark, men også mange vest-telar som har flytt ut vel å nytte oss som sin hovudbank. Det synest vi er svært hyggeleg.

Banken har dette året ikkje auka balansen då vi har valt å bygge ned noko av overskotslikviditeten for å redusere kostnader, forvalningskapitalen er 1,7 mrd.





51 % av innskota og 47% av utlåna er heimehøyrande i Seljord. Resten av Vest-Telemark representerar 22 % av innskota og 21 % av utlåna, Oslo og Akershus har høvesvis 24% og 11%.

Næringsdelen av vår balanse utgjer no om lag 23%.

Det er siste året bygd ein del nye einebustader i Seljord, men etterspurte attraktive sentrumsnære tomter er mangelvare og er såleis ei kommunalpolitisk sak. Prisen ved omsetning av bustader i Seljord held seg generelt høgt syner statistikken, og utbodet av både hus og leilighetar er lite.

Det er bygd fire nye næringsbygg i Seljord siste år, eit av desse er bygd i tilknyting til eksisterande bygg medan tre er heil nye. Vi har også medvirkta til bygging av næringsbygg i andre delar av regionen.

Utvikling og sal av sentrumsnære leilighetar synest å vera populært, og er ei relativt ny buform i bygdenoreg. Vi er også med i utvikling av slike prosjekt andre stader i Vest Telemark.

I Vest Telemark er det god etterspurnad av bustader og småbruk, vi registrar høge prisar i fleire område i regionen sjølv om det kan variere mykje. Etterspurnaden er generelt større enn utbodet.

Byggeaktiviteten på fritidshus har også i delar av dette året vore stor, men dei etterspurde produkta har endra seg noko. Dei av våre kundar som produserar stav og handlafta hus og hytter i tradisjonsstil, melder at ordrebøkene framleis er gode.

Arbeidet med å auke tilgang på risikokapital ute i distrikta, som vi har arbeid ein del med og som vart omtalt i vår melding sist år har ikkje ført fram, men administrasjonen av eit SIVA prosjekt er lagt til Dyrskuen Arrangement as det ser vi svært positivt på i denne samanheng.

Arbeidet i Vest -Telemark Rådet held fram med høg fokus på tiltak som kan gjera til at Vest -Telemark kan stå fram som ein positiv region å bu i både når det gjeld arbeid og fritid, dette er ei felles utfordring for oss alle.

Det gjeld å oppretthalde eit servicenivå som dekker det behov, og den tryggleik som den yngre generasjon krev for å slå seg ned i regionen. Dette krev nok auka behov til samhandling om vi som region skal lykkast.

Historia syner at i økonomiske ustabile tider er det fleire som finn det trygt å koma heimatt om det vert lagt til rette, men truleg er ikkje dette nok for å snu den negative folketalsutviklinga i regionen, sjølv om Seljord kom godt ut sist år.





### III INTERNE FORHOLD

#### 1. EIGEDOM

Alle våre eigedomar er leigd ut, og avkastninga på desse er tilfredsstillande.

#### 2. PERSONALET

Ved utgangen av året har vi 21 tilsette medrekna banksjef, derav 4 på deltid vi har såleis 19,5% årsverk. Av våre tilsette er fordelinga 70% kvinner og 30% menn. I leiargruppa på seks, er to kvinner.

Det er registrert 1546 timer overtid i 2009, mot 1604 i 2008. Sjukefråværet var på 4,2 % i 2009, i dette er det ein med langtidsfråvær. Ser vi bort frå det var sjukefråværet 1,6%, og eigenmeldingar på 0,9%, er dette svært bra.

Seljord Sparebank vart i 2008 IA bedrift. Dette medfører eit nært samarbeid med NAV, og opplegg for oppfølging av dei som har lengre sjukemeldingar,- dette har vi hatt god erfaring med.

#### 3. OPPLÆRING

Styret si vurdering er at opplæring, fagleg oppdatering og vedlikehald er naudsynte investeringar. Krava til våre tilsette aukar både frå marknaden og internt. Vi tek mål av oss til å vera ein full servicebank. Då krev framtida at vi brukar ressursar på dette, noko styret er innstilt på, og som det er forventingar og krav til at tilsette tek del i. Fleire av våre tilsette har siste året gjennomført e-læring innan fleire fagområde. Vidare har vi to som arbeider med å få autorisasjon som finansielle rådgjevarar. Vi har eigen opplæringsansvarleg.

#### 4. ARBEIDSMILJØ

System og rutinar for sikringsarbeid av ulike slag er haldne vedlike og testa. Etter den vurderinga styret har gjort held dette ein god standard. Verksemda banken driv ureinar i liten grad det ytre miljøet.

Dei årlege helseundersøkingane av dei tilsette går i regi av Volvat Medisinske Senter as i Oslo, ei ordning styret og dei tilsette framleis synest er tenleg. Enkelte har fått spesielt tilrettelagde arbeidsplassar. Det vert også gjennomført medarbeidarsamtaler med alle tilsette. Totalt sett vurderar styret arbeidsmiljøet til å vera godt.

#### 5. ARBEIDET I STYRET

Styret har hatt ellev ordinære styremøte i meldingsåret, og i samsvar med styreinstruks, arbeids- og møteplanen for styret har revisor, kontrollnemnda og tillitsmannen ved ulike høve teke del i styremøte. Utover dette har styret hatt møte i samband med strategiarbeid.





Med bakgrunn i at banken har tilsett ny banksjef som skal tiltre 1. februar i 2010 har styret i lag med Adecco hatt fleire møte i samband med tilsettingsprosessen.

I tillegg har styret hatt ei vellukka samhandlingssamling der dei tilsette var med. Dette er ein prioritert del av styret sitt arbeid. Styreleiar har også teke del i styreleiar-konferanse og andre fagmøte i lag med banksjefen.

Arbeidet i styret har i hovudsak vore å fylge opp interne kontrollrutinar, rapportering, organisasjonsplan og instruksverk, samt drøftingar om mål og strategi for banken samt kreditsaker. Som ein del av dette har styret ved fleire høve drøfta banken sin risiko- og kapitalbase i med hold av pilar 2 i Basel II rammeverket.(ICAAP)

Når det gjeld lovkravet til kapitaldekning er det på 8%, styret har sett banken sitt interne krav til 14%. Ved utgangen av året hadde vi 19,06%.

Kravet til kjernekapital er 6% etter lova, her har styret i år auka internkrav til banken frå 8% til 10%

Ved utgangen av året hadde vi ein vekta kjernekapital på 16,82%.

Styret har og på dagsorden drøftingar av lokale og regionale utfordringar i det samfunnet vi lever og arbeider i.

## 6. INTERNKONTROLL OG KVALITETSSIKRING

Banken arbeider kontinuerleg med oppgradering av virksomhetsstyringa, dette gjeld både rutinar, internkontroll og risikostyring.

Dette vert lagt fram for handsaming av styret etter kvart og implementert i våre handbøker etc.

Den som er tildelt rapporteringsansvar i organisasjonen, rapporterer til ansvarleg for internkontrollen, som så rapporterer til banksjef. Banksjef og revisor har så gjeve si vurdering av internkontrollen til styret.

Med vekt på eigen og ekstern revisor si vurdering, føler styret det er god kvalitet på dette arbeidet. Styret vurderar den etablerte internkontrollen og kvalitetssikringa for å vera tilfredsstillande.

## 7. RISIKOFORHOLD

Styret er i medhald av rekneskapslov og forskrifter om årsrekneskap, pålagt å omtale hovudtypene av risikoar som er relevant for institusjonen.

Banken har fokus på strategisk risiko, finansiell risiko og operasjonell risiko. Den finansielle risikoen omfattar likviditetsrisiko, marknadsrisiko og kreditrisiko.





Marknadsrisikoen inneholder renterisiko, kursrisiko på aksjar vi har som handelsportefylgje, kursrisiko knytt opp til obligasjonar og valutarisiko. Vi har ikkje posisjonar i valuta.

Strategisk risiko er knytt opp til om banken har rett fokus på si verksemd, dette gjeld også kompetanse og kapasitet vurdering av styret og leiing. Dette vert prøva ved løpende drøftingar i styret og administrasjon.

Finansiell risiko vert synleggjort for styret ved rapportering i forhold til fastsette rammer og tidsintervall.

Seljord Sparebank sin likviditetsrisiko er vurdert i å vera god. Finansieringsgraden (kundeinnskot/ utlån) er vel på vel 75%, og banken har i svært liten grad store kundeinnskot. Likviditet henta inn frå marknaden har forfall frå 2010 og fram til 2017. Renterisikoen er avgrensa då den er knytt opp mot NIBOR rente.

Vi har i liten grad innskot og lån på fast rente. Dette medfører at renta på innskot og utlån kan regulerast i høve til marknaden innanfor dei fristar finansavtalelova set.

Av våre renteberande verdipapir har 76% flytande rente og 24% fast rente.

Likviditetsindikatoren for Seljord Sparebank var ved utgangen av året i gjennomsnitt på 112,26.

Kursrisiko er primært knytt opp til bankens behaldning av obligasjonar og aksjar. Plasseringar i aksjemarknaden vert fordela mellom handelsaksjar og dei aksjane vi har i lokale selskap. Aksjar i lokale selskap er av strategisk og næringspolitisk karakter. Handelsportefylgia er i hovudsak retta inn mot selskap notera på Oslo Børs, og har gjennom året svinga frå om lag 6 mill. til vel 1 mill. ved utgangen av året.

Den finanzielle krisa har vore merkbar på kursutviklinga på børsane over heile verden og Oslo Børs var ikkje noko unntak med eit fall på om lag 57% i 2008. I 2009 snudde dette og vart eit godt år der store delar av det tapet kom attende. Vi har i mindre grad handla med aksjar og andre verdippair i 2009, men det har tilført resultatet i form av verdiendring og realiserete gevintar på tilsaman 6,6 mill. i 2009. All handel med verdipapir vert rapportera styret kvar månad.

Den samla obligasjonsbehaldninga pålydande 116,5 mill. er nedskrive til 113,2 mill. fordelt med 13,4% på kommune og fylke, 26,9% i bank, 29,3% i kredittføretak, 40,4% til industri og andre. Obligasjonsbehaldninga er definert som omløppspapir, men er ført til gjeldande kurs ved utgangen av året.





Kursfallet i 2008 er i all hovudsak reversert i 2009, slik at den ved utgangen av 2009 bare har ein samla underkurs på 3,1 mill. som det er all grunn til å rekne med at vi får attende etter som obligasjonane har forfall, og det er gradvis fram til 2014.

Som grunnlag for låneneordning i Noregs Bank har vi deponert obligasjonar for pålydande 63,0 mill. Denne ordninga har vi fram til no ikkje nytta.

Kreditrisikoene har vore overvaka gjennom rapportering av misleghald og restanse. Vidare er alle engasjement større enn 1,0 mill. for næring gjennomgått, og alle engasjement større enn 1,5 mill. for personmarknaden gjennomgått, dette er i samsvar med instruks og kreditthandbok. Alle engasjement over 10 mill. er rapportert spesielt.

Oppfølging av tapsutsette engasjement vert tillagt stor vekt. Innan utgangen av året hadde vi risikoklassifisering på over 99% av våre samla utlån. Risikoklassifiseringa syner at 88% av utlåna har låg risiko, 8% middels risiko og 4 % høg risiko.

Nedbetalingslån og rammekredittar vert i liten grad prisa etter risikoklasse, men etter sikkerheit.

Banken sine avsettingar til tap på utlån ved utgangen av meldingsåret er vel 14,3 mill. og utgjer 1,0% av samla utlån.

I sine langsigktige perspektiv opprettheld styret sitt anslag om at tap saman med avsetning vil tilsvara 0,50% av porteføljen på utlån.

Årest tap- og tapsavseningar er noko høgare men i samsvar med budsjett.

Innan næringsmarknaden kan ein forvente tap innafor risikokategorien høg og middelshøg med overvekt på høg. Innan personmarknaden forventast det marginale tap innan same kategoriar. Vi har gjennom året hatt ein gjennomgang av verdivurderinga på mange engasjement både på næring og privatmarknaden.

Operasjonell risiko er definert som risiko for feil og manglar, samt nøkkelmannsrisiko og driftsstabilitet på våre IT-leveransar.

Risikoene vert synleggjort gjennom interne kontrollhandlingar og revisjon. Risikoene er vurdert å vera akseptabel.

Det er eit overordna mål for banken at risikoforholda skal vera moderate. Dette er det teke omsyn til på ulike måtar.

I årsrekneskapen er føresetnaden for framtidig drift lagd til grunn. Banken har god inntening på drifta, vekta kjernekapitalen er på 16,82%, kapitaldekninga er på 19,06%, og innskotsdekkning på 75,3%.





## 8. MÅL OG STRATEGIAR

Den vedtekne mål- og strategiplan for banken, gjeld for perioden 2009 til 2011.

Gjennom vår marknads- og handlingsplan for kvart år tek vi for oss spesielle satsingsområde. På denne måten får vi spisse organisasjonen meir direkte på områda vi vel ut, enten dette er nye produkt eller å gjera oss betre på etablerte område. Vi har oppfølging av dei måltal vi set oss, og ser at provisjonsinntekter frå produkt utanom balanse får aukande betyding.

Målet om å halde ein høg serviceprofil på alle nivå for gamle og nye kundar skal vera overordna.

Nye produkt og tenester saman med endra krav frå kundane stiller større krav til våre tilsette framover. Det freistar vi å koma i møte med å tilpasse organisasjonen og vidareutvikle den einskilde.

Det er eit mål for styret å auke kjernekapitalen for å vera aktiv i utvikling av det området vi har definert til å vera vårt kjerneområde, men gjennom drift synest dette i desse tider å vera ei utfordring.

Styret vedtok på denne bakgrunn å anbefale overfor representantskapet å hente inn 20 mill. i ny kjernekapital gjennom Staten Finansfond denne hadde vi på plass i november. Så snart regelverket for dette blir endra vil vi plassere dette i den ordinære marknaden.

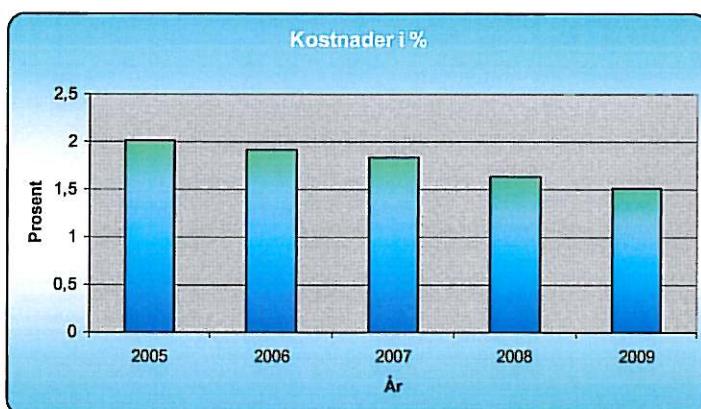
## IV. RESULTAT OG BALANSEREKNESKAP

### 1. RESULTATREKNESKAP.

Bankens resultat på drift før avsetninger til tap er på 26,3 mill. dette er 5,0 mill. betre enn i 2008.

Tapsavsetningane i 2009 er kostnadsført med 15,5 mill. til forventa og konstatert tap på utlån. Samla avsetning er på 14,3 mill. og utgjer 1,0% av totale utlån.

Rentenettoen ved utgangen av året er på 2,30%, dette er i samsvar med budsjett, men 0,17% ned frå året før.



Driftskostnadene våre i forhold til gjennomsnittleg forvaltningskapital er på 1,51% mot 1,65% i 2008. Kostnader i prosent av inntektene er på 50,2% mot 62,0% i 2008, eks. verdipapir er kostnadene 56,6% mot 55,1%. Dette er betre enn budsjett, og ei utvikling vi er nøgde med.





Gjennom vårt forsikringsselskap sel vi skadeforsikring, premievolumet ved utgangen av 2009 er på vel 16 mill. Skadeprosenten vår har auka og dette medfører at provisjon går noko ned. For 2009 utgjer provisjonsinntektene på skadeforsikring kr. 1.642.000,-.

Provisjon på sal av livprodukt har gjeve oss ein provisjon siste år på kr. 198.000,-, og leasing 27.000,-.

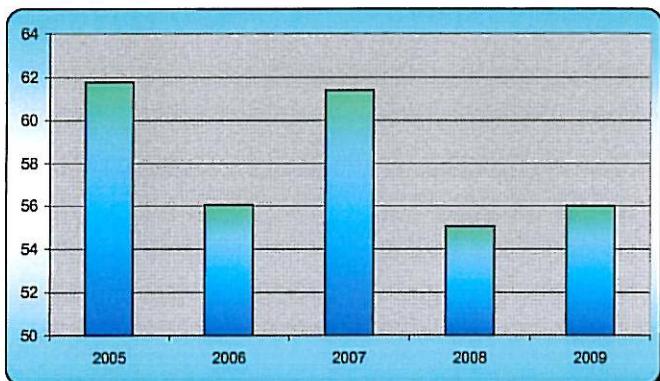
På fond, aksjehandel og valuta for kundar utgjorde provisjonen om lag kr. 400.000,- og kr. 295.000,- på kortområdet.

Vi har i 2009 ført til inntekt om lag kr. 1 mill. som refusjon av meirvediavgift i samband med SDC prosjektet.

Netto rente- og kreditprovisjonsinntekter er på kr. 39,0 mill., og har gått ned med kr.0,9 mill. Nettosummen av andre driftsinntekter har gått opp fra kr. 3,2 mill. til kr. 12,0 mill. Grunnen til dette er handel med verdipapir i form av realiserte gevinstar og verdistigning.

Totale løn og sosiale kostnader samt kostnader til kollektiv pensjon har gått opp med 0,7 mill. frå 2008, og er på 12,9 mill. Administrasjonskostnadene har gått ned frå 9,1 mill. til 7,6 mill.

Grafen til høgre syner kostander i % av inntekter u/VP.



Banken sin portefølje av verdipapir er definert som handelsvare og ført til fastsette kursar pr. 31.12.09. Aksjar definert som anlegg er i lokale selskap og andre strategiske plasseringar med tanke på varig eige er ikkje regulert, men har ein vesentleg høgare verdi enn bokført.

Etter at kr. 3.088.465,- er avsett til skatt, og kr. 250.000,- vert avsett til gåver rår styret til at overskotet på kr. 7.477.046,- vert ført mot sparebanken sitt fond/eigenkapital.

Ved utgangen av 2009 er banken sin ansvarlege kapital på totalt kr. 194.775.157,-. Den er samansett av sparebanken sitt fond med kr. 124.625.157,-, anna kjernekapital kr. 20.000.000,- og gåvefondet på kr. 150.000,- og anna ansvarleg kapital på kr. 50.000.000,- er fordelt med kr. 25.000.000,- i ansvarleg lån og kr. 25.000.000,- i fondsobligasjon som er evigvarande.





## 2. BALANSEREKNESKAPEN

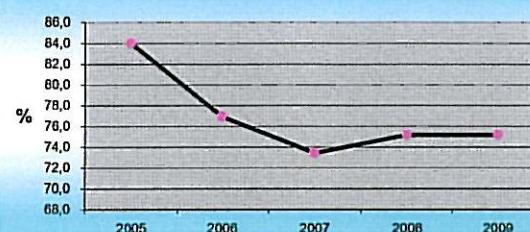
### Utlån

Samla utlån er på 1.438,2 mill. Det gjev ein auke på 32,1 mill.

Dette er under budsjett.

Innskot i prosent av utlån var ved utgangen av året 75,2%.

Innskudd i % av utlån



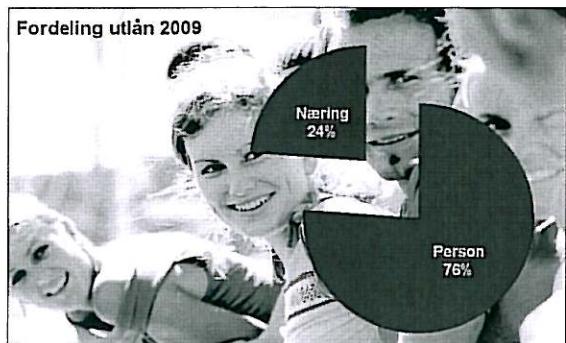
### Utlån fordelt på personmarknad og næringsliv

Fordelinga mellom personmarknad og næringsliv er høvesvis 76% og 24%.

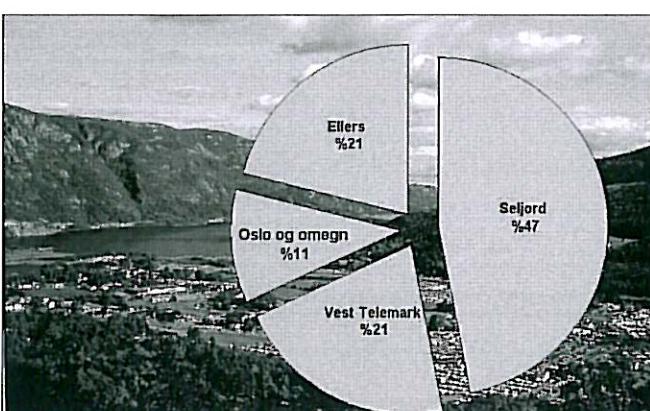
I denne fordelinga er ikkje garantiar og trekkrettar teke med. Samla avsetning til tap på lån og garantiar er 14,3 mill.

Samla utgjer avsetninga 1,0 % av samla utlån.

Fordeling utlån 2009



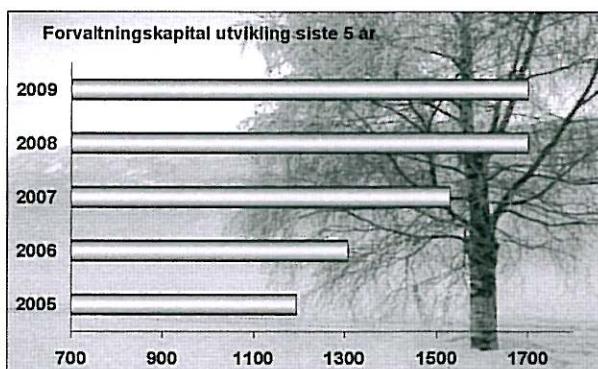
### Geografisk fordeling utlån:





### Forvaltningskapital:

Forvaltningskapitalen er ikkje endra sist år og er på 1,7 mrd. Dette med bakgrunn i endringa i likviditetsmarknaden. Det er store kostnader med stor overskots likviditet, og vi har valgt å redusere dette noko.

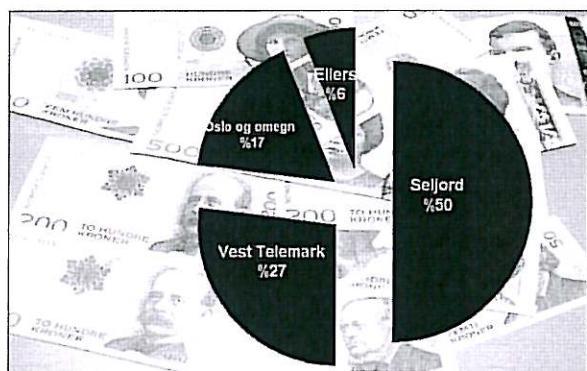


Grafen viser Forvaltningskapital siste 5 år.

### Innskot:

Ordinære innskot frå kundar auka med 25,5 mill. Samla innskot er på 1.083 mill.

Fordelinga mellom personmarknad, næringsliv, og offentleg sektor er 71%, 25% og 4%.



Grafen viser geografisk fordeling på innskot.

### 3. VERDIPAPIR

I samband med årsoppgjaret har styret gjennomgått verdipapira til banken. Børsnoterte aksjar og aksjfond er første til marknadsverdi. Lokale aksjar førte som anleggsmiddel er sette til kostpris.

Porteføljen som banken har av obligasjonar er definert som omløppspapir, og sett til is/marknadsverdi. Styret meiner at verdipapira er vurderte i samsvar med gjeldande rekneskapsreglar, og er i samsvar med intensjonane i Sparebanklova § 31.





## IV. OPPSUMMERING

Finansnæringa gjekk inn i 2009 med stor usikkerhet om kva den globale og alvårlege finanskrisa ville medføre, ikkje bare i Noreg men i forhold til heile verdens økonomi og handel.

Tilliten etter samanbrotet i USA sine største bankar var borte, seinare kom det samanbrot og stor uro i finansnæringa i dei fleste land og den er ikkje over.

I Noreg var det ingen bankar som måtte innstille, men mange også i Noreg, hadde nære relasjonar til Islandske bankar med kontor i Noreg som måtte innstille sin aktivitet her. Med hjelp frå Bankens Sikringsfond var det ingen kundar som fekk tap som eit resultat av dette.

Det synte seg då at det å ha godt tillit i marknaden både i relasjon til eigne kundar og andre finansielle aktørar er viktig.

Styret er opptekne av å ha god likviditet i form av høg innskotsdekking og eit likviditetsprogram som er langsiktig.

Banken hadde på plass langsiktig og relativ rimeleg likviditet.

På den mest kritiske tida var prisen på likviditet svært høg, og det var til tider ei utfordring for mange å skaffe eksterne likviditet i det heile.

I denne samanheng er det grunn til å gje honnør til våre styremakter som tidleg signaliserte ynskje og vilje om å tilføre finansnæringa naudsynt likviditet for å oppretthalde ei relativ normal drift. Dette lykkast dei med på ein god måte.

Over tid er det arbeid med ei samanslåing av Sparebankforeningen i Noreg og Finansnæringens Hovedorganisasjon.

Prosesssen skapte stort engasjement i vår del av næringa, noko som hadde si grunngjeving i at dei mindre sparebankane har sett, og ser verdien av å ha ei sparebankforening som spesielt tok ansvar for våre behov og den verdien det er å ha eit desentralt bankalternativ som i stor grad tek ansvar for den lokale utviklinga.

Det er vår vurdering at dette engasjementet har hatt verknad, for det forhandlingsresultatet kom til godkjenning på sparebankforeninga sitt årsmøte hausten 2009 vel styret å tru ei god løysing for næringa.

Dette gjev oss tru på at det framleis er, og bør vera, rom for mindre sjølvstendige sparebankar som er lokalisert ute i distrikta. Om vi er små og har avgrensa med ressursar på fleire område, føler vi at vår medverknad i regionen har ein positiv verknad på utviklinga. Dette syner også den oppslutning vi har i regionen.

Det er vår oppfatning at også styresmaktene framleis har eit ynskje om å legge forholda til rette for at det skal kunne oppretthaldast eit nett av sjølvstendige sparebankar ute i distrikta.





Det vert og stilt store krav til oss frå styresmaktenes si side, som på si side må dei fylgje opp EU sine krav og direktiv. Det er likevel viktig at våre styresmakter ikkje bør stille krav av ein slik karakter at den bankstrukturen vi har i dag ikkje kan oppretthaldast.

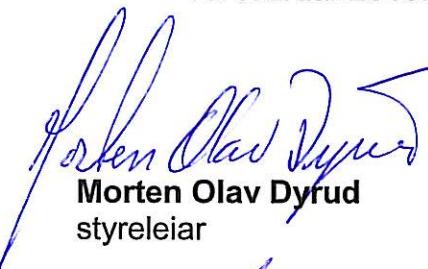
Dette medfører at behovet for ein alliansetilknyting etter vår vurdering synest naudsynt.

Som avslutning på årsmeldinga vil styret takke dei tilsette i banken for stor innsats i meldingsåret. Det har gjort det mogleg å få den kundeveksten og dei resultata vi kan vise til.

Samstundes rettar vi ein stor takk til kundar og forretningssamband for eit godt samarbeid i året som har gått.

Seljord 31. desember 2009.  
10. februar 2010.



  
**Morten Olav Dyrud**  
styreleiar

  
**Hermann Betten**  
nestleiar

  
**Sissel Aase Haugan**  
styremedlem

  
**Harald Flaten**  
styremedlem

  
**Irene Særsland**  
styremedlem  
rep. for dei tilsette

  
**Gunnar Eilefstad**  
Banksjef





# Vedlegg



- Resultatrekneskap
- Balansen
- Kontantstrømsanalyse
- Notar
- Melding frå revisor
- Melding frå kontrollnemnda



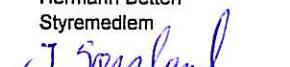
## Resultat-Rekneskap

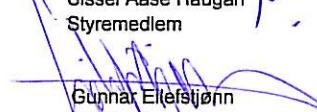
	Note	2009	2008
<b>Renteinntekter og andre liknande inntekter</b>			
1.2 Renter og likn. av utlån til og fordringar på kreditinst.		526.591	565.071
1.3 Renter og likn. av utlån til og fordringar på kundar		74.572.031	107.151.532
1.4 Renter og likn. av sertifikat, obligasjoner og andre verdipapir		5.243.416	11.103.381
1.5 Andre renteinntekter og liknande inntekter		-1.326	560.383
<b>1.0 Sum Renteinntekter og likn. inntekter</b>		<b>80.340.713</b>	<b>119.380.367</b>
2.1 Renter og likn. kostnader på gjeld til kreditinst.		6.846.518	13.825.974
2.2 Renter og likn. kostnader på innskot frå og gjeld til kundar		23.456.284	46.587.516
2.3 Renter og likn. på utstedte verdipapir		7.674.134	14.904.163
2.4 Renter av ansvarleg kapital		2.376.107	3.917.530
2.5 Andre rentekostnader og likn. kostnader		995.441	280.284
<b>2.0 Sum Rentekostnader og andre likn. kostnader</b>		<b>41.348.485</b>	<b>79.515.467</b>
<b>I Netto rente- og kreditprovisjonsinntekter</b>		<b>38.992.228</b>	<b>39.864.900</b>
3.1 Inntekter av aksjer og andre v.p. m/variabel avkastning		292.325	2.084.435
<b>3.0 Sum utbytte og andre inntekter av verdipapir</b>		<b>292.325</b>	<b>2.084.435</b>
4.1 Garantiprovisjon		439.972	509.303
4.2 Andre gebyr og provisjonsinntekter	12 d	6.016.371	6.257.606
<b>4.0 Sum provisjonsinntekter og inntekter ved banktenester</b>		<b>6.456.343</b>	<b>6.766.908</b>
5.2 Andre gebyr og provisjonskostnader		2.186.474	2.137.590
<b>5.0 Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktenester</b>		<b>2.186.474</b>	<b>2.137.590</b>
6.1 Netto gevinst/tap sertifikat, obligasjoner og a. vp. m/var. avkast.		3.517.010	
6.2 Netto gevinst/tap aksjar og andre verdipapir m variable avkast.		2.256.143	-5.175.870
6.3 Netto verdiendring og gevinst/tap valuta etc.		-71.945	218.065
<b>6.0 Sum netto gev/tap av verdipapir (ikkje varige eige/bruk)</b>		<b>5.701.209</b>	<b>-4.957.806</b>
7.1 Driftsinntekter fast eigedom		1.243.416	1.450.141
7.2 Andre driftsinntekter		487.686	
<b>7.0 Sum andre driftsinntekter</b>		<b>1.731.102</b>	<b>1.450.141</b>
<b>Netto andre driftsinntekter</b>		<b>11.994.505</b>	<b>3.206.089</b>
<b>Sum driftsinntekter</b>		<b>50.986.733</b>	<b>43.070.989</b>
8.1.1 Løn mv	11 a	8.790.109	8.927.909
8.1.2 Pensjoner	11 d	2.332.513	1.738.664
8.1.3 Sosiale kostnader	11 a	1.530.870	1.664.687
8.2 Administrasjonskostnader	11 a	7.577.408	9.097.060
<b>8.0 Sum løn og generelle administrasjonskostnader</b>		<b>20.230.900</b>	<b>21.428.320</b>
9.1 Ordinære avskrivinger	8 b	1.380.256	2.346.868
<b>9.0 Sum avskrivinger varige driftsmidler</b>		<b>1.380.256</b>	<b>2.346.868</b>
10.1 Driftskostnader fast eigedom		1.353.455	983.168
10.2 Andre driftskostnader		2.655.790	1.925.623
<b>10.0 Sum andre driftskostnader</b>		<b>4.009.245</b>	<b>2.908.791</b>
<b>Sum driftskostnader</b>		<b>25.620.400</b>	<b>26.683.979</b>
<b>Driftsresultat før tap</b>		<b>25.366.332</b>	<b>16.387.010</b>
11.1 Tap på utlån	5 k	15.471.939	16.433.609
11.2 Tap på garantier m.v.			
<b>11.0 Tap på utlån, garantier m.v.</b>		<b>15.471.939</b>	<b>16.433.609</b>
12.1 Nedskrivinger/reversering av nedskrivinger			-9.191.110
12.2 Gevinst/tap		921.118	-3.277.350
<b>12.0 Sum nedskrivning og gevinst/tap på langs. verdipapir</b>		<b>921.118</b>	<b>-12.468.460</b>
<b>13.0 Skatt på ordinært resultat</b>	12 a	<b>3.088.465</b>	<b>-2.431.693</b>
<b>II Resultat av ordinær drift etter skatt</b>		<b>7.727.046</b>	<b>-10.083.366</b>
Avgitt konsernbidrag			
17.1.4 Overført frå gavefond			-520.700
17.2.5 Overført til gaver		250.000	520.700
17.2.4 Overført frå/til sparebankens fond		7.477.046	-10.083.366
<b>Sum disponert</b>		<b>7.727.046</b>	<b>-10.083.366</b>

Balansen	Note	2009	2008
<b>Eigedeler</b>			
1.0 Kontanter og fordringar på sentralbankar		94.077.416	53.936.900
<b>1.0 Kontanter og fordringar på sentralbankar</b>		<b>94.077.416</b>	<b>53.936.900</b>
3.1 Utlån til og fordringar på kreditinst. utan løpetid/frist		36.970	56.239.691
3.2 Utlån til og fordringar på kreditinst. med løpetid/frist	6 f	2.500.000	28.500.000
<b>3.0 Sum utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar</b>		<b>2.536.970</b>	<b>84.739.691</b>
4.3 Kasse-/ drifts-/ og brukskredittar	5 c	52.124.793	57.783.255
4.4 Byggjelån	5 c	38.775.202	25.353.837
4.5 Nedbetalingsslån	5 c, 6 f	1.347.275.583	1.322.954.932
<b>Sum utlån til og fordringar på kundar, før nedskrivningar</b>		<b>1.438.175.578</b>	<b>1.406.092.024</b>
4.7 Individuelle nedskrivningar	5 i	-8.537.515	-17.168.585
4.8 Nedskrivningar på grupper av utlån	5 j	-5.780.000	-5.500.000
<b>Sum nedskrivningar</b>		<b>-14.317.515</b>	<b>-22.668.585</b>
<b>4.0 Netto utlån til og fordringar til kundar</b>		<b>1.423.858.063</b>	<b>1.383.423.439</b>
<b>5 Overtekne eigedeler</b>			1.057.646
<b>5.0 Sum overtakne eigedeler</b>		<b>0</b>	<b>1.057.646</b>
6.1.1 Sertifikat og obligasjoner, offentlege	6 a	15.076.600	25.074.000
6.2.1 Sertifikat og obligasjoner, andre	6 a	98.080.800	75.571.826
<b>6.0 Sum sertifikat, obligasjoner og andre renteb. Verdipapir m/fast avkast.</b>		<b>113.157.400</b>	<b>100.645.826</b>
7.1 Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	7 b	27.749.550	30.049.497
<b>7.0 Sum aksjer (og andre verdipapir m/variabel avkastning</b>		<b>27.749.550</b>	<b>30.049.497</b>
10.2 Utsatt skattefordel	12 a	605.668	4.050.204
10.3 Andre immatrielle eigedeler	8 b		18.914
<b>10.0 Sum immatrielle eigedeler</b>		<b>605.668</b>	<b>4.069.118</b>
11.1 Maskinar, inventar og transportmidler	8 a,b	1.798.576	1.994.131
11.2 Bygningar og annan fast egedom	8 a,b	25.079.861	25.687.512
<b>11.0 Sum varige driftsmidler</b>		<b>26.878.437</b>	<b>27.681.643</b>
12.2 Andre eigedeler		626.836	340.585
<b>12.0 Sum andre eigedeler</b>		<b>626.836</b>	<b>340.585</b>
13.1 Opprente, ikkje motteke inntekter og forskuddsbet. Ikke påløpte kostnader		4.142.699	8.156.163
13.2.1 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	11 d	2.910.151	3.065.584
13.2.2 Andre forskuddsbetalte kostnader		789.812	959.000
<b>13.0 Sum forskuddsbet. ikkje påløpte kostnader og opprente, ikkje bet. innt.</b>		<b>7.842.662</b>	<b>12.180.747</b>
<b>Sum egedeler</b>		<b>1.697.333.002</b>	<b>1.698.125.092</b>
<b>Gjeld og eigenkapital</b>			
14.1 Lån og innskot frå kreditinst. utan avtalt løpetid/frist		3.011.330	1.804.153
14.2 Lån og innskot frå kreditinst. med avtalt løpetid/frist	10 b	200.000.000	235.000.000
<b>14.0 Sum gjeld til kreditinstitusjonar</b>		<b>203.011.330</b>	<b>236.804.153</b>
15.1 Innskot frå og gjeld til kundar utan avtalt løpetid/frist		1.046.362.395	1.023.468.152
15.2 Innskot frå og gjeld til kundar med avtalt løpetid/frist		36.665.098	34.023.802
<b>15.0 Sum innskot frå og gjeld til kundar</b>		<b>1.083.027.493</b>	<b>1.057.491.954</b>
16.1 Sertifikat og andre kortsiktige låneopptak		25.000.000	
16.3 Obligasjonsgjeld	10 b	180.000.000	195.000.000
<b>16.0 Sum gjeld stiftet ved utst. av VP</b>		<b>205.000.000</b>	<b>195.000.000</b>
17.3 Anna gjeld	12 a	2.958.113	30.526.625
<b>17.0 Sum anna gjeld</b>		<b>2.958.113</b>	<b>30.526.625</b>
18.1 Påløpte, ikkje forfalte kostnader og innbetalte, ikkje opprente inntekter		5.234.324	8.686.788
<b>18.0 Sum pål. kostn. og forsk. bet. inntekter</b>		<b>5.234.324</b>	<b>8.686.788</b>
19.1 Pensjonsforpliktelser	11 d	3.068.084	2.167.461
19.5 Andre avsetninger for påløpte kostnader		258.500	150.000
<b>19.0 Sum avsetninger til forpl. og kostnader</b>		<b>3.326.584</b>	<b>2.317.461</b>
20.1 Egvarende ansvarleg lånekapital	9 b	45.000.000	25.000.000
20.2 Ansvarleg lånekapital med tilknytta konvertering	9 a	25.000.000	25.000.000
<b>20.0 Sum ansvarleg lånekapital</b>		<b>70.000.000</b>	<b>50.000.000</b>
<b>Sum gjeld</b>		<b>1.572.557.844</b>	<b>1.580.826.981</b>
<b>Eigenkapital</b>			
22.2 Sparebankens fond	9 b,c	124.625.157	117.148.111
22.3 Gåvefond	9 b,c	150.000	150.000
<b>22.0 Sum opptent eigenkapital</b>		<b>124.775.157</b>	<b>117.298.111</b>
<b>Sum eigenkapital</b>		<b>124.775.157</b>	<b>117.298.111</b>
<b>Sum gjeld og eigenkapital</b>		<b>1.697.333.002</b>	<b>1.698.125.092</b>
<b>Forpliktelsar utanom balansen</b>	5 f	<b>31.300.248</b>	<b>29.819.526</b>

Seljord Sparebank 31. desember 2009/ 10. februar 2010

  
Morten Olav Dyrud  
Styrelseiar  
  
  
Harald Flaten  
Styremedlem

  
Hermann Betten  
Styremedlem  
  
  
Irene Særsland  
Styremedlem (valt av tilsette)

  
Sissel Aase Haugan  
Styremedlem  
  
  
Gunnar Ellestjørn  
Banksjef

## Seljord Sparebank

### Kontantstrømanalyse 2009

	2009	2008
<b>Tilført fra årets drift *)</b>	<b>(9.429.003)</b>	<b>19.018.787</b>
Endring diverse gjeld	(30.011.854)	4.962.310
Endring diverse fordringer	<u>8.554.015</u>	<u>(4.412.270)</u>
<b>Likviditetsendring fra resultatregnskapet</b>	<b>(30.886.842)</b>	<b>19.568.827</b>
Endring brutto utlån	(32.083.552)	(86.681.179)
Endring kortsiktige verdipapirer	931.439	(307.750)
Endring innskudd fra kunder	<u>25.535.540</u>	<u>88.096.118</u>
<b>A. Netto likviditetsendring fra virksomhet</b>	<b>(36.503.415)</b>	<b>20.676.016</b>
Solgte eiendeler	0	0
-Investering i varige driftsmidler og imm.eiendeler	(558.136)	(1.074.348)
Endring i langsiktige verdipapirer	<u>(1.207.831)</u>	<u>(3.696.426)</u>
<b>B. Likviditetsendring vedr. investeringer</b>	<b>(1.765.967)</b>	<b>(4.770.774)</b>
Endring obligasjonslån / ansvarlig lån	30.000.000	60.000.000
Endring lån fra finansinstitusjoner	<u>(33.792.823)</u>	<u>26.599.517</u>
<b>C. Likviditetsendring fra finansiering</b>	<b>(3.792.823)</b>	<b>86.599.517</b>
<b>A+B+C Sum endring likvider</b>	<b>(42.062.205)</b>	<b>102.504.759</b>
+ Likvidbeholdning 1/1	<u>138.676.591</u>	<u>36.171.832</u>
= Likvidbeholdning 31/12	<b>96.614.386</b>	<b>138.676.591</b>
<b>Som består av :</b>		
Kasse, DnB, Norges Bank	94.077.416	53.936.900
Lån til andre finansinstitusjoner	<u>2.536.970</u>	<u>84.739.691</u>
<b>Sum</b>	<b><u>96.614.386</u></b>	<b><u>138.676.591</u></b>

#### \*) Tilført fra årets drift

	2009	2008
Resultat	7.727.046	(10.083.366)
Gevinst ved salg av driftsmidler	0	0
Overført til gaver	(250.000)	(520.698)
Endring tapsavsetning	(8.351.070)	9.631.653
Reversering/nedskrivning verdipapirer	(9.935.235)	17.644.330
Ordinære avskrivninger	1.380.256	2.346.868
<b>Tilført fra årets drift</b>	<b>(9.429.003)</b>	<b>19.018.787</b>

## Note 1: Generelle rekneskapsprinsipp

- Banken sitt årsoppgjer er utarbeidd i samsvar med gjeldande lover og forskrifter for sparebankar, og god rekneskapskikk.
- Det er under den enkelte note til rekneskapet gjort greie for dei prinsipp som er nytta for dei aktuelle rekneskapspostar med anvisning til den enkelte post.
- Alle tal er oppgjevne i heile 1000 kr så sant det spesifikt ikkje er oppgjeve noko anna.

## Periodisering av renter, provisjonar og gebyr.

Renter, provisjonar og gebyr vert ført i resultatsrekneskapet etter kvart enten det er inntekter eller kostnader. Våre etableringsgebyr er av ein slik karakter at dei ikkje overstig faktiske kostnader ved etablering av den einskilde kreditt, og vert såleis ikkje periodisert.

## Inntektsføring/kostnadsføring.

Forskotsbetale inntekter ved slutten av året vert periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptente ikkje betalte inntekter ved utgangen av året vert inntektsført og ført som egedel i balansen. På einskilde engasjement det er forteke tapsavsetning på, blir rentene inntektsført i medhald av dei nye forskriftene for utlån. Aksjeutbytte blir inntektsført det året det vert motteke. Realisert kursgevinst/-tap resultatførast, og vi har dokumentasjon for kvart einskild papir.

## Risikoområde.

I sin vurdering av risiko nyttar banken ein skala frå, liten, middels til stor. Vi har definert desse hovudområda:

### Overordna risiko.

Under dette område tek vi for oss mål- og strategiplan, marknads- og handlingsplan samt organisasjonsplanen.

### Overvaking av rentemargin og kapitaldekning.

### Vurdering av nye produkt og system.

### Oppfølging av internkontroll og rapportering til styret.

## Sikkerheit.

Dette går på fysisk sikkerheit internett.

## Rekneskap.

Omhandlar rutiner for rekneskapsføring, fullmaktskontroll og kontroll ved etablering av nye kundeforhold etc.

## Likviditet og verdipapir.

Omhandlar rutiner og rapportering i samband med kjøp og sal av verdipapir, der det kvar månad vert lagt fram oversyn på utvikling av kursutvikling på handelsportefølje og forfallsoversyn på obligasjonsbeholdninga.

Vidare har vi rutine for å taka ut likviditetsoversyn to gonger pr. dag.

## Utlån.

Omhandlar rutiner for kontroll av fullmakter og vilkår samt rapporteringsrutiner. Renterisikoen på våre utlån er liten då vi kan regulere renta i samsvar med det generelle rentenivået. Vi har i liten grad fastrentelån, og dei er sikra med renteavtaler.

## Innskot.

Omhandlar rutiner for å legitimere kunden, og oppfølging av rutiner for å rapportere mislegthalde, også med tanke på kvitvaskingsreglane.

Renterisikoen på innskot er liten då vi ikkje har innskot med fastrente.

## Kredittrisko.

Med kredittrisko meiner vi risikoen for at banken ikkje får tilbakebetalt det den har krav på i form av renter og avdrag fordømt. Banken har ikke har vilje og/eller evne til å betale.

Bankens forretningsmessige formål er først og fremst å ta imot innskot og å låne ut pengar til publikum og næringsverksemnd

med tilstrekkeleg sikkerheit. Kredittrisko er derfor ei inntektskjelde og ein strategisk risiko for banken. Kredittrisko vil utgjere huvudbestanden av bankens totale risiko. I tillegg til å ha kredittrisko knytt til balansepostar, kan banken ha risiko knytt opp til lån formidla til Terra Boligkreditt AS, dvs ikkje balanseførte postar. Banken har pr 31.12.09 utlån i TBK for kr 2.178.

## Overtekne egedeler

Overtekne egedeler er aktuelt der banken har pant i egedeler i eit engasjement der lånetakar ikkje kan gjere opp for seg. Desse blir i perioden fram til realisasjon ved sal bokført til antatt salgsverdi.

## Note 2: Valuta

Motverdien av utanlands valuta som kassebeholdning pr 31.12.09 er NOK 745.

## Note 3: Finansielle instrument

- Finansielle instrument definerast til å omfatte omsettelege finansielle egedeler og gjeldspostar. Finansielle instrument på balansen omfattar aksjar, aksjefond, grunnfondsbevis, obligasjoner og sertifikat, samt andre pengemarknadsinstrument.
- Sett bort i frå rentebytteavtaler, vert det ikkje handla med derivat.
- Det vert skild mellom avtaler som inngår som ledd i eigenhandel for å oppnå forteneste ved prisforskjellar og prisendringar, og avtaler som inngår i den ordinære verksemd.
- Avtaler som kjem inn under førstnemnde kategori utgjer handelsportefølje, medan dei andre avtalene inngår i bankverksemda som sikringsforretningar eller plasseringar av strategisk karakter.
- Handelsportefølje vert definera som finansielle instrument som banken har for eigen rekning med tanke på vidaresal, eller for på kort sikt å dra fordel av pris- eller rentevariasjonar.

## Note 4: Periodisering - Inntektsføring/kostnadsføring

- Renter og provisjonar vert teke inn i resultatsrekneskapen etter kvart som desse vert opptent som inntekter eller påløpne som kostnader.
- Forskotsbetaala inntekter og påløpne ikkje betala kostnader vert periodisert og ført som gjeld i balansen.
- Opptente ikkje inngåtte inntekter vert inntektsførte og ført opp som eit tilgodehavande i balansen.
- Utbytte av aksjar og grunnfondsbevis vert inntektsførde det år det vert motteke.
- Gebyr som direkte betaling for utførte tenester vert teke til inntekt når dei vert betala. Utførte tenester vert teke til inntekt når dei vert betala.

## Note 5: Utlån og garantiar.

**A: Prinsipp for verdsetjing av utlån, herunder prinsipp for verdsetjing av tapsutsette og mislegthalde engasjement.**  
Banken sine utlån/garantiar vert vurdera i medhald av "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantiar i finansinstitusjonar. Fastsett av Finansdepartementet 21.12.2004."

### Prinsipp verdisetjing:

Ved fyrstegongs måling blir utlån vurdera til pålydande. Ved etterfylgjande måling blir utlån som er sett på som vesentlege gjenstand for individuell vurdering.

Næringslivsengasjement > 1 mill. kr. og engasjement i privatmarkanden > 1,5 mill. kr. blir sett på som vesentlege.

Berekning av verkeleg verdi på fastrentelån kan estimerast ved å justere bokført verdi for verdien av rentebindingsperioden på den enkelte underliggende post. Fastrentelån på 3 år utgjer kr. 6.571 og fastrentelån på 5 år utgjer kr 14.859.

# Noter til rekneskapet 2009 Seljord Sparebank

## Individuell nedskriving

Blir det funne objektivt bevis for at eit engasjement har verdifall, blir engasjementet gjendstand for individuell nedskriving.

Objektive bevis er definert slik:

\*Vesentleg finansielle vanskar hjå debitor

\*Betalingsmisleghald eller andre vesentlege kontraktsbrot

\*Løyvd utsett med betaling eller ny kredit til betaling av termin, avtalt endringar i rentesatsen eller andre avtalevilkår som fylgje av finansielle vanskar hjå debitor.

\*Det blir sett på som sannsynleg at debitor vil inngå gjeldstingar, annan finansiell restrukturering, eller at debitoren blir teke under konkurshandsaming.

Tapsutsett og mislighaldne engasjement blir individuelt vurdera.

## Gruppenedskriving:

Nedskriving for tap blir foreteke når det ligg føre objektive bevis for at ei gruppe av utlån har verdifall. Utlån som er vurdera for nedskriving individuelt, men der objektive bevis for verdifall ikkje finns, blir medteke i grunnlaget for gruppevis nedskriving.

Vurdering av nedskriving på grupper av utlån blir inndela i grupper med tilnærma lik risikoprofil med omsyn til debitorens evne til å betale ved forfall.

## Tapsutsette lån:

Dette er engasjement som ikkje er misleghaldne, men der kunden sin økonomiske situasjon og andre forhold inneber ein fare for at tap kan oppstå på eit seinare tidspunkt.

## Mislighaldne lån

Eit engasjement vert sett på som misleghalte når kunden ikkje har betala forfalt termin innan 90 dagar etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikkje vert dekt innan 90 dagar etter at

rammekreditten vart overtrekt. Prinsippet her er det same som nemnd under tapsutsette lån.

## Konstatera tap

Eit engasjement blir konstatera som tapt og kostnadsført ved stadfesta akkord, konkurs, rettskraftig dom eller ved at utlegsforretning ikkje har ført fram.

## Individuell nedskriving:

Er tapsavsetning på engasjement som er identifisert som tapsutsett som fylgje av misleghald, konkurs eller gjeldstingar, rettsleg inkasso, utlegg, utpanting eller andre forhold på kunden si side som gjer engasjementet tapsutsett.

## Gruppenedskriving:

Gruppenedskriving er avsetning til dekning av tap som må pårekna til å inntrefte på einskilde lån, og som ikkje vert identifisert og vurdert etter reglane om individuell nedskriving.

## Friskmelding

Friskmelding av tidlegare nedskrivne lån skjer når lånet er kome i orden ved at gjeldande betalingsplan blir fulgt, og dersom engasjementet elles ikkje blir sett på som tapsutsett. For å sikre at friskmelding er reell, skal det normalt gå 6 mnd frå engasjementet er ordna til friskmelding skjer, samstundes som ein har forventningar om at kunden også framover vil fylge den avtala betalingsplanen.

## B: Prinsipp for handsaming av renteinntekter på individuell nedskrivne engasjement.

Renteinntekter blir resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Banken har resultatført kr. 927 i renter på lån med individuell nedskriving pr 31.12.09.

## C: Utlån og garantiar fordelar seg som følgjer:

		31.12.09	31.12.08
4.	Utlån til og fordringar på kundar		
4.3	Kasse-/drifts- og brukskredittar	52.125	57.783
4.4	Byggjelån	38.775	25.354
4.5	Nedbetalingsslån	1.347.276	1.322.955
4.6	Andre utlån	0	0
	Sum utlån før nedskrivninga	1.438.176	1.406.092
4.7	Individuelle nedskrivningar på utlån	-8.538	-17.169
4.8	Gruppe nedskrivningar på utlån	-5.780	-5.500
	Sum netto utlån og fordringar på kundar	<b>1.423.858</b>	<b>1.383.423</b>
23	Garantiar		
	Betalingsgarantiar	10.750	7.874
	Kontraktsgarantiar	7.688	7.636
	Skattegaranti	0	0
	Lånegaranti	0	0
	Anna garantiansvar	12.862	14.309
	Garanti Sparebankenes Sikringsfond	1.593	
	<b>Sum</b>	<b>32.893</b>	<b>29.819</b>

Ingen del av det totale garantiansvaret er kontraktsgarantiar av andre finansinstitusjonar.

## D: Risikoklassifisering av utlån og garantiar

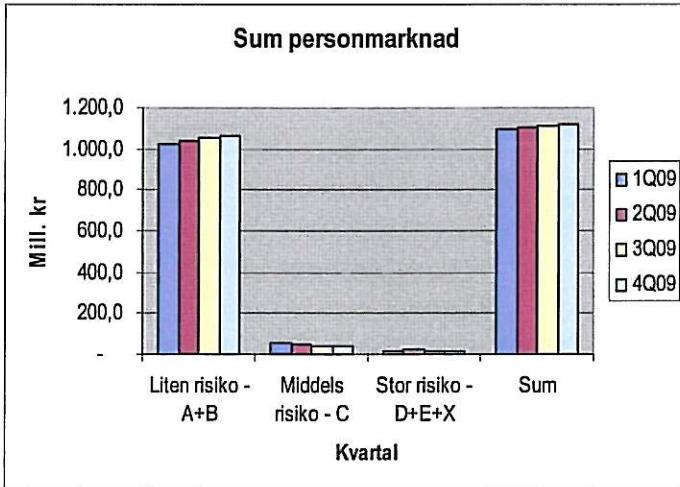
Risikoklassar	Brutto utlån		Garantiar		Potensiell eksponering v. f.eks. trekkfasilitetar	Individuelle Nedskrivningar på utlån + garantiar		Gruppenedskriving utlån + garantiar	
	2009	2008	2009	2008		2009	2008	2009	2008
Låg	1.245.525	1.183.606	21.057	16.616	68.514	59.169			3.079
Moderat *	112.687	120.669	7.151	6.775	6.199	6.032	6.250	3.169	1.511
Høg *	78.046	97.729	4.580	6.328	4.293	4.885	2.288	14.000	1.190
Ikkje klassifisert	1.918	4.088	105	100	105	204			1.430
<b>Totalt</b>	<b>1.438.176</b>	<b>1.406.092</b>	<b>32.893</b>	<b>29.819</b>	<b>79.111</b>	<b>70.290</b>	<b>8.538</b>	<b>17.169</b>	<b>5.780</b>

**Kriterium:**

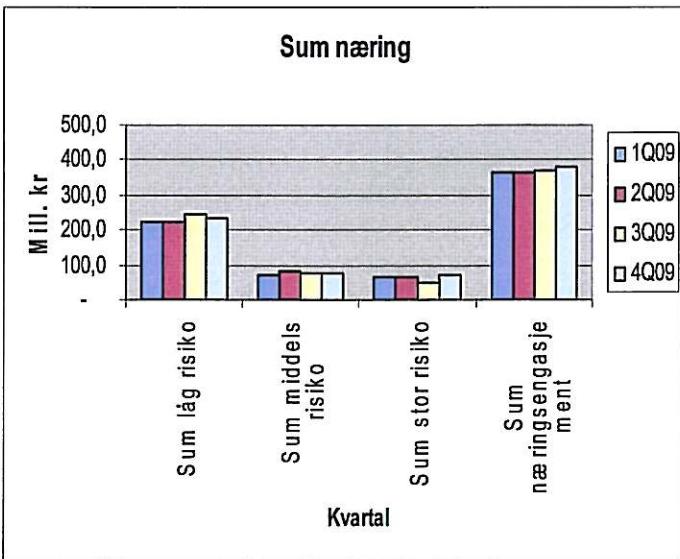
Næringslivsengasjement blir vekta etter slike kriterier:  
 Økonomi, fordelt på soliditet og rentabilitet 45%  
 Sikkerhet 45%  
 Andre faktorar 10%

Næringslivsengasjement > kr.10.000 blir klassifisert. Over 99% av næringslivsengasjementa er klassifisert pr. 31.12.09.  
 Private engasjement blir vekta etter sikkerhet med 60% og andre forhold 40%. I andre forhold ligg vurdering av betalingsvilje og betalingsevne med 50% vektning på kvar. Over 99% av private engasjement er klassifisert pr. 31.12.09. Ser ein næring og privat under eit er over 99% av utlånmassen klassifisert.

Tabellen under viser utvikling i personmarknaden innanfor kvar risikoklasse.



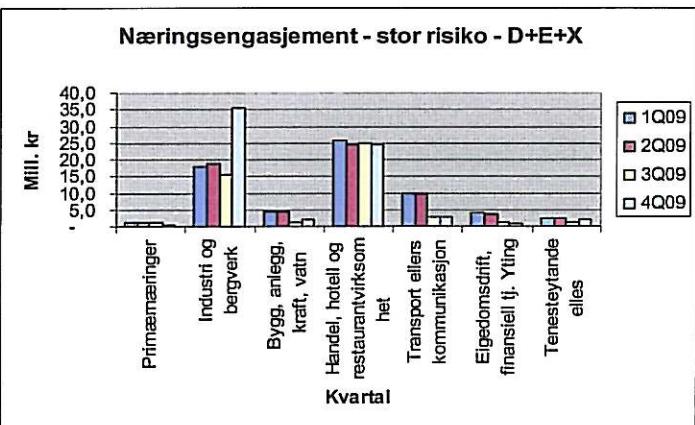
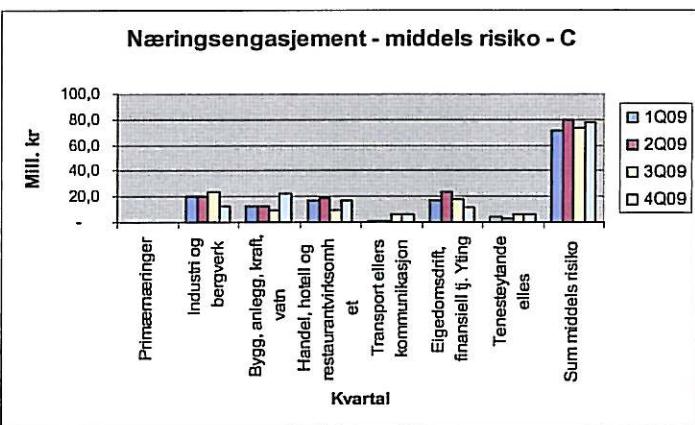
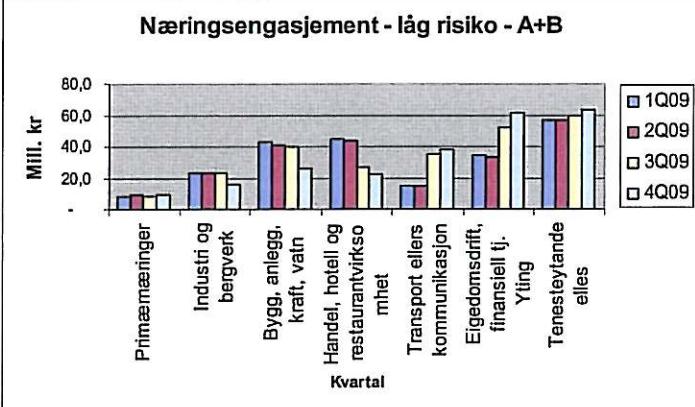
Tabellen under viser utvikling i næringsmarknaden innanfor kvar risikoklasse.



Tabellane til høgre viser utvikling i næringsmarknaden innanfor kvar risikoklasse fordela på signifikante næringar.

**Samanheng mellom klassifiseringssystem og prising av utlån og garantiar.**

Prising i forhold til risikoklasser vert delvis gjennomført.  
 I utredningsfasen/bevilgningsfasen for nye lån blir rentevilkåra fastsett på grunnlag av sikkerhet. Dette er nedfelt i banken si prisliste.



**Gjennomsnittleg forventa tapsnivå pr. risiko klasse:**

Det er gjennomført individuell nedskriving på klassen høg risiko, og prosentvis gruppenedskriving på kl. A, B,C, D og E.  
 Når det gjeld klassen låg og middels risiko ser vi av erfaringstal at det også her må pårekna tap i mindre omfang utan at ein kan

# Noter til rekneskapet 2009 Seljord Sparebank

talfeste dette nærmere. Ein reknar med at ein har teke høgde for tap her i den gruppenedskrivinga som er gjort.

**Vurdering av forventa tap i forhold til forventa renteinntekt pr. klasse:**

Tap som ein kan forvente vil oppstå vil påverke renteinntektene og dermed redusere rentenettoen. I klassen låg og normal risiko forventar ein små tap slik at konsekvensen for renteinntektene her vil bli liten.

I klassen høg risiko må ein rekne med ein noko høgare tapsprosent slik at konsekvensane for renteinntektene her vil ha større betydning.

## E: Brutto utlån og garantiar, spesifisera på geografiske områder:

	Lån:		Garantiar:				
	2009	2008	2009	2008			
Seljord	676.209	628.970	22.003	16.130			
Vest-Telemark	304.110	303.185	8.367	11.337			
Oslo, Asker og Bærum	157.955	143.308	482	452			
Andre	299.901	330.629	2.041	1.900			
<b>Sum</b>	<b>1.438.175</b>	<b>1.406.092</b>	<b>32.893</b>	<b>29.819</b>			

## F: Brutto utlån og garantiar, spesifisera på person og næringsmarknaden:

	Brto. utlån		Garantiar		Potensiell eksponering v. f.eks. fasilitetar		Mislighaldne engasjement		Tapsutsatte engasjement		Individuelle nedskrivingar utlån + gar.		Gruppenedskrivningar utlån + gar.	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Person-kunder	1.107.476	1.090.718	4.232	4.460	28.750	23.866	3.320	4.168	873		250	169	2.489	2.510
Primær-næring	9.606	9.793	234	159	780	768	0	0	0		0	0	54	39
Industri og bergverk	46.651	56.048	1.678	688	6.629	8.018	0	12.882	21.156	17.022	6.000	15.000	926	860
Vare-handel. Hotell/rest.	24.309	22.251	528	528	1.274	1.398	699	942	4.699		1.788		967	718
Bygg, anlegg, kraftforsyning	104.349	99.089	18.100	13.971	32.797	29.516	0	733	0		0		572	370
Eigedoms-drift	70.491	52.617	2.473	6.248	3.313	2.383	0	0	0		0		312	600
Teneste-ytande	54.013	50.299	3.305	3.015	5.303	4.043	0	0	0	7.342	500	2.000	274	150
Transport	19.048	22.927	550	550	100	250	0	0	0		0		186	110
Øvrige	2.234	2.351	1.793	200	166	48	0	0	0		0		0	143
<b>Sum:</b>	<b>1.438.177</b>	<b>1.406.093</b>	<b>32.893</b>	<b>29819</b>	<b>79.112</b>	<b>70.290</b>	<b>4.019</b>	<b>18.725</b>	<b>26.688</b>	<b>24.364</b>	<b>8.538</b>	<b>17.169</b>	<b>5.780</b>	<b>5.500</b>

## G: Mislighaldne og tapsutsatte engasjement

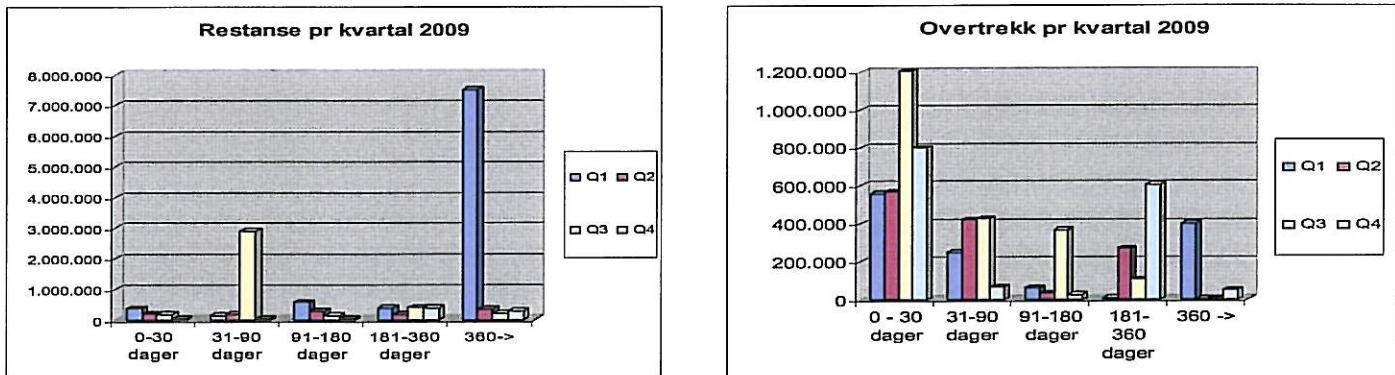
År:	2009					2008					2007					2006				
	Tapsutsette	-nedskriving	= Netto	tapsutsette	Tapsutsette	-nedskriving	= Netto	tapsutsette	Tapsutsette	-nedskriving	= Netto	tapsutsette	Tapsutsette	-nedskriving	= Netto	tapsutsette	Tapsutsette	-nedskriving	= Netto	tapsutsette
Mislighaldne	4.019	18.725	22.057	3.618	6.750				26.688	24.364	6.476	17.262	22.298							
- nedskriving	0	12.169	7.645	849	424				8.538	5.000	741	10.709	8.039							
= Netto mislighaldne lån	4.019	6.556	14.412	2.769	6.326				18.150	19.364	5.735	6.553	14.259							

## Aldersfordeling av mislighald

	2009						Totalt
	Intil 90 dager	90-120 dager	121-180 dager	6 mnd. - 1 år	1-3 år	Over 3 år	
Personmarknad	580		767	14	1.943	16	3.320
Bedriftsmarknad			699				699
Totalt	580		1.466	14	1.943	16	4.019

Mangler samanlikningstal for 2008 pga. nytt regelverk fom desember 2009.

**H: Restanse og overtrekk.**



**I: Individuell nedskrivning på utlån og garantiar.**

	Privat	Næring	Totalt
Individuell nedskrivning 01.01.09 i.b.	169	17.000	17.169
- Periodens konstaterete tap, der det tidligare er gjennomført individuell nedskrivning		20.715	20.715
+ Auka nedskrivningar i perioden		9.000	9.000
+ Nye nedskrivningar i perioden	250	3.003	3.253
- Attendeføring av nedskrivning i perioden	169		169
= Individuell nedskrivning 31.12.09 u.b.	250	8.288	8.538

**J: Gruppenedskrivning på utlån og garantiar.**

	Privat	Næring	Totalt
Avsetning 01.01.09 i.b.	2.510	2.990	5.500
- Periodens konstaterete tap			
+ Nye nedskrivningar i perioden		300	300
- Tilbakeføring av nedskrivningar i perioden	20		20
= Gruppenedskrivning 31.12.09 u.b.	2.490	3.290	5.780

**K: Kostnadsført tap på utlån og garantiar.**

	Privat	Næring	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivningar	81	-8.712	-8.631
+ Periodens endring gruppemedskrivning	-20	300	280
+ Periodens konstaterete tap som det tidligare år er foreteke individuell nedskrivning for		21.958	21.958
+ Periodens konstaterete tap som det tidligare år ikke er foreteke individuell nedskrivning for	432	1.498	1.930
- Periodens inngang på tidligare periodars konstaterete tap	65		65
= Periodens tapskostnader	428	15.044	15.472

**6. Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir (m/fast avkastning)**

**6.a Sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir (m/fast avkastning) fordeler seg som følgjer:**

	2009	2008
6.1 Utstedt av det offentlege	15.077	25.074
6.1.1 Sertifikat og obligasjonar	15.077	25.074
6.2 Utstedt av andre	98.080	75.572
6.2.1 Sertifikat og obligasjonar	98.080	75.572
<b>Sum</b>	<b>113.157</b>	<b>100.646</b>

**6.b Verdisetting:**

Obligasjonar blir på porteføljenivå vurdera til lågaste verdi av marknadsverdi og kostpris. Oligasjonsportefølja er i 2009 omdefinert frå anlegg til omløp.

**6.c Note vedrørande obligasjonar**

	Ansk. kost	Markedsverdi	Bal. ført verdi
Omløpsobl.	116.222	113.157	113.157

Obligasjonar for 28 mill. har fast rente, resten av obligasjonsporteføljen har flytande rente.

**7. Aksjar og eigarinteresser.**

**7 a Verdisetting.**

Kortsiktige plasseringar i aksjar er i banken sitt rekneskap vurdera til marknadsverdi. Det same gjeld verdipapirfond. Aksjar som er klassifisert som langsiktig plassering er vurdera til anskaffelseskost, og vert ikkje regulert for fortøpande kursendringar. Aksjane vert nedskrivne dersom marknadsverdi er vesentleg lågare enn bokført verdi og verdinedgang skuldast forhold som ikkje er av forbigåande art.

**7 b Opplysningar om aksjar, grunnfondsbevis og andelar.**

**Aksjar.**

Kortsiktige plasseringar:

Selskapet sitt namn	Antall aksjar	Pålydande.	Kostpris	Bokført verdi	Marknadsverdi
BBS/Bankaxpent/Nordito	5.050	126.250	136	136	136
Ya Holding	61.000	218.380	732	214	214
On & Offshore	5.000	5.000	500	470	470
Inivosense	59.000	147.500	1.003	59	59
Sevan Marine	50.000	10.000	526	508	508
Saga Oil	8.317.519	665.402	250	83	83
Norwegian Air Shuttle	5.000	500	735	575	575
Helgeland Spb	1.700	17.000	207	201	201
			0	0	0
<b>Sum aksjar og grunnfonds-bevis</b>			<b>4.089</b>	<b>2246</b>	<b>2246</b>
<b>Til varig eige:</b>	<b>Antall aksjar</b>	<b>Pålydande.</b>		<b>Bokført verdi</b>	
Terra Gruppen	249.314	249.314		19.201	
Telemark Biltruter	1.081	216.200		3.924	
Lokale aksjar				1.629	
<b>Anleggsaksjar</b>				<b>24.754</b>	

**6.d Beholdningsendringar anleggsobligasjonar:**

Inng. balanse 01.01.2009	100.646
Tilgang	150.254
Avgang	93.933
Gevinst/tap	0
Overført til omløp 30.09.2009	156.967
<b>Utg. balanse 31.12.2009</b>	<b>0</b>

Banken har ikkje lån i Noregs Bank, men har deponert obligasjonar for 53 mill som kan brukast som sikkerhet for eventuelle framtidige lån.

**6.e Obligasjonsbeholdning fordelt på sektor**

Sektor	Markedsverdi	Bal.ført verdi
Kommune/fylke	15.077	15.077
Bank	11.266	11.266
Kreditforetak	33.206	33.206
Industri	45.699	45.699
Ansvar.lån/fondsoobl. i sp.banker	7.909	7.909
<b>Sum</b>	<b>113.157</b>	<b>113.157</b>

**6.f Renteinntekter på oligasjonsportefølje**

For 2009 beløp renteinntektene på oligasjonsporteføljen seg til 5,2 mill. (7,50 mill for 2008) Dette tilsvrar ei effektiv rente på 3,66%.(6,61% for 2008) Dette er utarbeida på grunnlag av vekta balanseverdiar for oligasjonsporteføljen ved kvart kvartalsultimo.

**Ansvarleg lånekapital i andre selskap:**

	2009	2008
Ansvarleg lånekapital bokført under utlån	6.920	6.530

**7 b Anleggsaksjer**

**Beholdningsendr. anleggsaksjer m.m.**

Inngående balanse 01.01.09	23.546
Kjøp	1.208
Avgang	0
Reklassifiseringar	0
Nedskr. /revers av tidl. År	0
Realisert gevinst/tap	0
Utgående balanse 31.12.09	24.754

**7 b Andelar i aksjefond/rentefond:**

	Andelar	Pålydande	Bokf. verdi	Innl. verdi
Terra Nord-Amerika	353,9878	500	223	223
Terra Asia	259,9391	250	324	324
Terra Japan	259,5537	250	147	147
Terra Pengemarked	50,4285	50	56	56
Sum	923,9091	1050	750	750

**8. Varige driftsmidlar.**

**8 a Verdisetting.**

Faste eigedommar og andre varige driftsmidlar vert ført i balansen til anskaffelseskost, fratrekt akkumulera ordinære avskrivningar og eventuelle nedskrivningar. Ordinære avskrivningar vert basera på kostpris og avskrivningane fordela lineært over driftsmiddelet sin økonomiske levetid. Er den verkelege verdi av eit driftsmiddel vesentleg lågare enn den bokførte verdi, og verdinedgangen ikkje kan forventast å vera av forbigåande karakter vert det foreteke nedskriving til verkeleg verdi.

Bankbygget er på om lag 2200 kvadratmeter, av dette er 54 % leidt ut. Ica Eiendom as, Oslo, leiger 1075 m2. Leigeavtala går fram til 01082018.

Staten ved Telemark Fylkesskattekontor, Skien leiger 130 m2, leigeavtala er prolongert inntil vidare.

Seljord kommune leiger eit bustadhus i tilknyting til vår eigedom denne leigeavtala løper inntil vidare.

Fjellheim og Slettentunet vert også leidt ut.

Samla årlege leigeinntekter for banken sine uteigearreal er i overkant av 1 mill.

Utover dette eig banken ei hytte. Eigedomen ligg i Bamble og er til bruk for banken sine tilsette

**Banken nyttar desse satsane for avskriving:**

Maskiner/Edb utstyr	20-33%
Inventar/innredning	10-20%
Transportmidlar	15-20%
Bankbygg/fast eigedom	2-5%

**8 b Spesifikasjon av postane:**

	<u>Mask/Invent/ Transport</u>	<u>Andre imm. eigedeler</u>	<u>Bygningar</u>	<u>Herav tomt</u>
Anskaffelseskost	11.292	5.011	35.214	
Tilgang 2009	436	0	123	
Avgang			0	
Akk.av/nedskriving	9.929	5.011	10.256	
Bokført verdi 31.12.09	1.799	0	25.081	1.010
Avskriving 2009	631	19	730	

**9 Ansvarleg kapital:**

**9 a Bankens ansvarlege lånekapital fordelar seg slik:**

Ansvarleg lånekapital. 25 mill, rente NIBOR + tillegg 0,65 %. Løpetid 2007/2017.

Fondsobligasjonslån 25 mill., rente NIBOR + tillegg 1,80%. Løpetid evigvarande

Kapitalinnskot fra Statens Finansfond. 20 mill, 6 mnd statskasseveksel + tillegg 6,00 %. Løpetid evigvarande

**9 b Eigenkapital:**

	2009	2008	2007	2006	2005
26.3 Sparebankens fond	124.625	117.148	127.231	121.664	112.300
27.2 Gåvefond	150	150	671	798	488
<b>Sum eigenkapital</b>	<b>124.775</b>	<b>117.298</b>	<b>127.902</b>	<b>122.462</b>	<b>112.788</b>
20.1 Evigvarende ansvarleg lånekapital	45.000	25.000	25.000	25.000	25000
20.2 Ansvarleg lånekapital med tilknytta kovertering	25.000	25.000	20.000	20.000	20.000
<b>Sum annan eigenkapital</b>	<b>70.000</b>	<b>50.000</b>	<b>45.000</b>	<b>45.000</b>	<b>45.000</b>
<b>Eigenkapital totalt</b>	<b>194.775</b>	<b>167.298</b>	<b>172.902</b>	<b>167.462</b>	<b>157.788</b>

# Noter til rekneskapet 2009 Seljord Sparebank

## **9 c Kapitaldekning.**

Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlege kapital minst skal utgjere 8 % av eit nærmare definera berekningsgrunnlag. Den ansvarlege kapital er samansett av kjernekapital og tilleggskapital.

<i>Ansvarleg kapital</i>	<u>31.12.09</u>	<u>31.12.08</u>
<i>Kjernekapital:</i>		
Sparebankens fond	124.625	117.149
Gåvefond	150	150
Overfinans. av pensj. forpl.	-2.095	-2.207
Goodwill og immatrielle aktiva	-605	-4.069
Kapitalinnskot Statens Finansfond	20.000	0
Nytta del av fondsobl.	25.000	19.724
50% av medlemsinnskot i kreditforeningar	750	750
<i>Tilleggskapital</i>		
Overskytande av fondsobligasjon 15 %	0	5.276
<i>Ansvarleg lånekapital</i>	<u>25.750</u>	<u>25.750</u>
<b>Brutto ansvarleg kapital</b>	<b>193.575</b>	<b>162.523</b>
- Ansvarleg kapital i andre finansinstitusjonar	7.903	-11.738
<b>Netto ansvarleg kapital</b>	<b>185.672</b>	<b>150.785</b>

## *Berekningsgrunnlag*

Frå eigarane inkl fradrag for individuell nedskrivning:

0 %	96.090	57.937
20 %	60.688	129.898
35 %	1.053.918	940.969
75 %	20.798	19.113
100 %	582.854	642.449
150 %	1.894	5.098
<b>Sum</b>	<b>1.816.242</b>	<b>1.740.198</b>
<b>Kapitalkrav ikkje handelsportefølje</b>	<b>72.176</b>	<b>75.919</b>
Herav Andre postar utanfor balansen	2.262	2.089
- Kapitalkrav nedskrivningar på grupper av utlån	462	440
- Kapitalkrav Anvs. kapital i andre finansinstitusjonar	632	939
+ Kapitalkrav operasjonell risiko	6.849	6.647
<b>Samla kapitalkrav</b>	<b>77.930</b>	<b>81.187</b>
<b>Ansvarleg kapital i prosent:</b>	<b>19,0 %</b>	<b>14,9 %</b>

## **10 Likviditetsforhold - finansiering.**

### **10a Restløpetid for hovedpostar:**

	<u>Sum</u>	<u>Inntil 1 mnd</u>	<u>1 - 3 mnd</u>	<u>3 mnd - 1 år</u>	<u>1 år - 5 år</u>	<u>Over 5 år</u>	<u>Utan løpetid</u>
<b>Post i balansen:</b>							94.077
Kontanter og fordringar på sentralbankar	94.077						
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	2.537		1.500				1.037
Netto utlån til og fordringar på kundar	1.423.858			52.125			1.371.733
Sum overtatte egedeler	0						0
Obligasjoner og sertifikat	113.157	5.003	25.070	12.121	66.854	4.109	0
Øvrige egedelostpost med restløpetid	27.750					25.504	2.246
Egedeler utan restløpetid	35.954						35.954
<b>Sum egedelostpostar</b>	<b>1.697.333</b>	<b>5.003</b>	<b>26.570</b>	<b>64.246</b>	<b>66.854</b>	<b>29.613</b>	<b>1.505.047</b>
Gjeld til kreditinstitusjonar	203.011		50.000		150.000		3.011
Innskot frå og gjeld til kundar	1.083.028			44.029		25.154	1.013.845
Sertifikat og obligasjonslån	205.000	25.000			180.000		0
Øvrig gjeld med restløpetid	11.519						11.519
Evigvarande ansvarleg	45.000						45.000
Ansvarleg lånekapital	25.000					25.000	0
Eigenkapital	124.775						124.775
<b>Sum gjeld og eigenkapital</b>	<b>1.697.333</b>	<b>25.000</b>	<b>50.000</b>	<b>44.029</b>	<b>330.000</b>	<b>50.154</b>	<b>1.198.150</b>

Kassekreditt er teke med under intervall 3 mnd til 1 år.

Innskot frå og gjeld til kundar med løpetid er plasseringeskonto, IPA og BSU. Resten av innskota er definert utan løpetid.

#### 10 b Likviditetsrisiko.

Likviditetsrisiko kan litt forenkla seiast å vera risikoen for at banken ikkje kan gjera opp for sine økonomiske plikter til rett tid. Banken overvåkar sin likviditet både på kort og lang sikt. I det lange bildet vert kundeinnskot målt mot utlånsvolum. Ut frå dette set vi opp likviditetsprogram med ulike forfall. I det kortare bildet har vi etablert trekkrettar, både ordninaære og komiterte. I tillegg til dette kan vi selge obligasjonar etter behov.

Vår likviditetsindikator ved utgangen av året var på 112,26 med bakgrunn i Kredittilsynets indikator modell.

Vi har ved utgangen av året dette likviditesprogrammet;

Eit sertifikatlån med forfall i januar 2010 på 25 mill. Vidare har vi eit lån på 50 mill oppteke i Kreditforeningen for Sparebanker med forfall i juni 2010.

#### 10 c Renterisiko.

Renterisiko oppstår i samband med bankens utlåns- og innlånsverksemd og i tilknyting til aktivitetar i den norske penge- og kapitalmarknaden. Renterisiko er eit resultat av at

Vi har eit lån i Eksportfinans på 50 mill. med forfall 2014. I 2008 tok vi opp to lån kvar på 75 mill. Desse har forfall i 2011. Vi har eit likviditetslån oppteke i 2007 på 100 mill. med forfall i 2012. Vi har eit eit lån på 30 mill teke opp i 2009 med forfall i 2012

Vi har eit ansvarleg lån på 25 mill. med forfall 2017, og eit fondsobligasjonslån på 25 mill. som er evigvarande.

Låna er knytt opp til 3 mnd. NIBOR rente. Det er ikkje gjeve sikkerhet for låna. Vi har i 2009 tatt opp lån i Statens Finansfond. Dette lånet er på 20 mill. og er evigvarande.

Innskotsdekning var ved utgangen av året 75 %. Likviditetssituasjonen må derfor karakteriserast som god.

rente-bindingstida for bankens aktiva- og passivaside (i og utanfor balansen) ikkje er samanfallande.. Banken har ved årsskiftet fastrentelån til kundar med inntil 5 års løpetid på om lag 21 mill.

#### Renteendringstidspunkt for egedelar og gjeld/eigenkapital

	<u>Sum</u>	<u>Inntil 1 mnd</u>	<u>1 - 3 mnd</u>	<u>3 mnd - 1 år</u>	<u>1 år - 5 år</u>	<u>Over 5 år</u>	<u>Utan rentebinding</u>
<b>Post i balansen:</b>							
Kontanter og fordringar på sentralbankar	94.077						94.077
Utlån til og fordringar på kreditinstitusjonar	2.537						2.537
Netto utlån til og fordringar på kundar	1.423.858				21.435		1.402.424
Sum overtatte egedelar	0						0
Obligasjonar og sertifikat	113.157	25.836	70.385	16.936			0
Egedelar utan rentebinding	63.704						63.704
<b>Sum egedelspostar</b>	<b>1.697.333</b>	<b>25.836</b>	<b>70.385</b>	<b>16.936</b>	<b>21.435</b>		<b>1.562.742</b>
Gjeld til kreditinstitusjonar	203.011	200.000					3.011
Innskot frå og gjeld til kundar	1.083.028			44.029			1.038.999
Sertifikat og obligasjonslån	205.000	25.000	180.000				0
Øvrig gjeld med restløpetid	11.519						11.519
Ewigvarande ansvarleg	45.000	20.000	25.000				0
Ansvarleg lånekapital	25.000	25.000					0
Eigenkapital	124.775						124.775
<b>Sum gjeld og eigenkapital</b>	<b>1.697.333</b>	<b>270.000</b>	<b>205.000</b>	<b>44.029</b>			<b>1.178.304</b>

#### 11 Opplysningar vedkomande tilsette og tillitsmenn

##### 11 a Spesifikasjon i tråd med kunngjeringsformularet:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
8.1 Lønn mv.		
8.1.1 Lønn	8.790	8.928
8.1.2 Pensjonar	2.333	1.739
8.1.3 Sosiale kostnader	1.531	1.664
8.2 Administrasjonskostnader	7.577	9.097
<b>8.0 Sum</b>	<b>20.231</b>	<b>21.428</b>

##### 11 b Talet på tilsette pr 31.12:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
Årsverk	19,5	18,6
Tilsette	21,0	20,0

# Noter til rekneskapet 2009 Seljord Sparebank

## **11 c Lån og garantiar:**

	<u>Engasjement/Lån</u>	<u>Garantiar</u>
<b>Sum tillitsvalde og tilsette</b>	<b>20.472</b>	<b>0</b>
Banksjef Gunnar Eilefslønn	735	0
<b>Styret:</b>		
Morten Dyrud	2.058	0
Hermann Betten	465	0
Sissel Haugan	0	0
Harald Flaten	1.132	0
Irene Særslund	1.026	0
<b>Kontrollnemnd:</b>		
Svanhild Verpe Moen	1.343	0
Edmund Frømyr	1.267	0
Øyvind Mo	1.048	0
<b>Representantskap:</b>		
Einar Gotehus	0	0
Linda Angre	87	0
Lars Tufte	248	0
Åse Bjåland	0	0
Tellef Solås	1.527	0
Arnt Henry Hølland	220	0
Torstein Taraldsen	1.141	0
Magne Aamlid	0	0
Tove Lunde Aase	0	0
Edvard Mæland	1.631	0
Jan Ove Hegni	0	0
Astbjørn Storrusten	2.066	0
Åse Venås	0	0
Jorunn Hegni	0	0
Lasse Midtrød	0	0
Leif Sondre Romtveit	1.497	0
Nils Gunvaldjord	1.664	0
Marianne Seltveit	1.480	0
Anne Karine Valla	84	0
Tone Bøhn	1.344	0

## **11 d Pensjonsplikter ovanfor teneste- og tillitsmenn.**

Seljord Sparebank har ein kollektiv pensjonsordning for alle tilsette som er dekka gjennom Vital. Våre plikter gjennom denne ordninga dekker banken sine 20 tilsette og 2 pensjonistar.

Ordninga er 70% deknin dei fyrste 10 åra, seinare 35%.

Ordninga tilfredsstiller krav etter lov om obligatorisk tenestepensjon,

Utover dette har vi 4 på AFP ordning som banken dekker delvis.

Seljord Sparebank har bruka dei siste forutsetningane frå rekneskapsstiftelsen ved berekninga.

Følgjande forutsetningar er lagt til grunn:

	2009	2008
Diskonteringssats	5,40%	6,00%
Forventa avkastning av midlane	5,60%	5,50%
Lønnsregulering	4,50%	4,50%
G-regulering/inflasjon	4,25%	4,25%
Pensjonsregulering	2,50%	2,75%
Arbeidsgjenvarsats	10,60%	10,60%
Forventa uttak av førstidspensjon ved fylte 62 år	50,00%	50,00%
Ufør	IR-02	IR-02
Død	K2005	K2005

Finansiell status kollektiv avtale:

	2009	2008
Pensjonspliktelse DBO	11.567	10.803
- verdi av pensjonsmidlar	-10.501	-12.211
Netto forpliktelse	1.066	-1.408
+ Arbeidsgiveravgift	113	
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	1.179	-1.408
+ Ikke resultatførte estimatavvik	-4.089	-1.657
Pensjonsforpliktelse, overfinansiering	-2.910	-3.065

Alle lån og garantiar til leiande tillitsmenn og tilsette vert lagt fram for kontrollnemnda for godkjenning av sikkerhet. Tilsette har ei låneordning med vilkår knytt opp mot eit påslag i forhold til 3 mnd. NIBOR.  
Tillitsmenn har ordinære vilkår, men utvida sikkerhetskrav som tilsette.

Samla honorar til tillitsmenn er kr. 246. Styrehonorar kr. 178, kr 45 til styreleiar, øvrige styremedlemmer kr. 33, kontrollkom. kr. 32, kr. 12 til leiar, øvrige medlemmer kr 10, forstandarskap og valnemnd kr. 36, kr. 6 til leiar.  
Løn til banksjef er kr. 753, bilordning kr.186, annen godtgjersle 67 og pensjon kr. 825 jfr note 11 d.  
Innberetta rentefordel for alle tilsette i 2008 utgjer kr. 250.

Revisor er godtgjort med kr 439 utan meirverdiavgift.  
Kr 165 av dette utgjer honorar for revisjon av årsrekneskapet, kr 85 er for honorar for attestasjon av internkontroll, ICAAP, halvårsrekneskap og søknad til Statens Finansfond, kr 83 er bistand vedr sjølvmelding, noter og årsekneskap og kr 106 er honorar for anna rekneskapsmessig bistand, avstemmingar mv av årsrekneskap 2008 og halvårsrekneskap 2009.

## Finansiell status AFP:

	2009	2008
Pensjonspliktelse DBO	2.712	4.348
- verdi av pensjonsmidlar		
Netto forpliktelse	2.712	4.348
+ Arbeidsgiveravgift	287	461
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	2.999	4.809
+ Ikke resultatførte estimatavvik	-1.252	-3.164
Pensjonsforpliktelse, underfinansiering	1.747	1.645

Banksjefen si pensjonsavtale frå fylte 60 år er i hovudsak finansiert over drifta i år 2000. Vilkåra er at han har høve til å slutte ved 60 år med ei løn som tilsvrar 8 G.

	2009	2008
Pensjonspliktelse DBO	3.841	3.323
- verdi av pensjonsmidlar	-2.044	-2.015
Netto forpliktelse	1.797	1.308
+ Arbeidsgiveravgift	191	139
Netto pensjonsforpliktelse inkl AGA	1.988	1.447
+ Ikke resultatførte estimatavvik	-667	-924
Under-/overfinansiering	1.321	523

# Noter til rekneskapet 2009 Seljord Sparebank

Periodens pensjonskostnader inkl. AGA	Kollektiv LOF 2009	Kollektiv LOF 2008	AFP 2009	AFP 2008	Banksjef Ord. Førtid 2009	Banksjef Ord. Førtid 2008	Sum 2009	Sum 2008
Årets pensjonsopptening, Service Cost	522	427	186	73	92	262	800	762
Rentekostnader på pensjonsplikter	644	502	248	108	199	117	1.091	727
Avkastning på pensjonsmidlar	-681	-654			-137	-110	-818	-764
Administrasjonskostnader	113	107					113	107
Netto pensjonsforpliktelse før AGA	598	382	433	182	154	269	1.185	833
AGA av pensjonskostnaden	64	40	46	19	16	29	126	88
Resultatført implemeneringsvirkning / mv		245						245
Resultatført planendring		0						
Resultatført aktuarielt tap/(gevinst)	73	202	293	78	655	292	1.021	572
Resultatført pensjonskostnad	735	870	773	279	825	590	2.332	1.739

## 12 Diverse andre tilleggsopplysninger.

### 12 a Skattar og mellombelse skilnader:

	<u>01.01.09</u>	<u>31.12.09</u>
Verdipapir	-13.407	-2.846
Driftsmiddel anleggsmiddel	1.228	1.827
Pensjoner, overfinansiering	3.066	2.910
Pensjoner, underfinansiering	-2.167	-3.068
Ubeskatta EK, overgangsord	-1.972	-986
Framførbart underskot	-1.211	
<b>Sum</b>	<b>-14.463</b>	<b>-2.163</b>
<b>28% Utsett skatt/skattefordel</b>	<b>-4.050</b>	<b>-605</b>

	<u>Skattekostnad</u>	<u>Betalbar</u>
Resultat før skattekostnad	10.816	
Permanente forskjellar	1.246	
Mellombelse skilnader	-11.091	
Permanente forskjellar vedr aksjegevinstar	-2.256	
Permanente forskjellar vedr utbytte	103	
Aksjeutbytte utefor EØS/3%	9	
<b>Årets skattegrunnlag</b>	<b>-1.173</b>	
28 % skatt	-328	-328
Regulert skatt 2008	-34	
0,03 % formueskatt	345	345
Endring utsett skattefordel	3.444	
Refundert skatt som følge av underskot i 2008	-339	
<b>Sum</b>	<b>3.088</b>	<b>17</b>
<b>Skattekostnad vedk. kornsernbidrag</b>		
<b>Skattekostnad i resultatrekneskapet</b>	<b>3.088</b>	<b>17</b>

### 12 b Sikringsfondsavgift.

Lov om skringsordningar for bankar og offentleg administrasjon mv av finansinstitusjonar, pålegg alle sparebankar å vere medlem av Sparebankenes sikringsfond. Fondet pliktar å dekke tap som ein innskytar har på innskot i ein medlemsinstitusjon på inntil 2 millionar. Med innskot meiner ein her kvar kreditsaldo i banken i medhald til konto som lyder på namn, samt forpliktelsar etter innskotsbevis til namngjeven person, unnateke innskot frå andre finansinstitusjonar.

Garanti overfor Sparebankanes Sikringsfond  
pr. 31.12.09 Kr. 1.593

Bet. Avg.	2009 996	2008 279
-----------	-------------	-------------

### 12 c Administrasjonskostnader:

Dei viktigaste enkeltpostar er som følger:	2009	2008	2007
BBS/Terra/ kostnader	1.537	1.119	1.308
Kontorekvista	664	704	736
Porto og telefon	1.220	1.076	1.034
IT-kostnader	2.410	4.049	4.498

### 12 d Spesifikasjon av provisjonar og gebyr:

	2009	2008
Verdipapiromsetning og forvaltning	270	398
Provisjon ved oms. av val.	105	109
Betalingsformidling, interbank o.a.	3.267	3.528
Andre gebyr/provisjonar	2.374	2.222
<b>Sum provisjonar og gebyr</b>	<b>6.016</b>	<b>6.257</b>



**Rekneskapsanalyse**

Tall i mill kr	2009	2008	2007	2006
1 Forvaltningskapital	1.697	1.698	1.529	1.310
2 Middelkapital	1.698	1.614	1.420	1.253
3 Auke forvaltningskapital i kr	(1)	169	219	113
4 Auke forvaltningskapital i %	-0,06 %	11,05 %	16,72 %	9,44 %
5 Utlånsmasse i kr	1.438	1.406	1.319	1.143
6 Utlånsvekst i %	2,28 %	6,60 %	15,40 %	15,92 %
7 Innskot fra kundar i kr	1.083	1.057	969	883
8 Innskotsvekst i %	2,46 %	9,08 %	9,74 %	6,77 %
9 Innskot i % av utlån	75,31 %	75,18 %	73,46 %	77,25 %
10 Renteinntekter i kr	80,0	119,4	86	61
11 Rentekostnad i kr	41,0	79,5	51	27
Rentenetto i kr	39,0	40	35	34
12 Rentenetto i %	2,30 %	2,47 %	2,47 %	2,74 %
13 Administrasjonskostnader	26	26,7	26	24
14 Adm. kostnader i %	1,53 %	1,65 %	1,84 %	1,92 %
Kostnader i % av inntekter m/ VP	50,98 %	61,81 %	61,82 %	52,75 %
15 Kostnader i % av inntekter u/ VP	57,40 %	55,39 %	61,38 %	55,98 %
16 Driftsresultat før tap i %	1,50 %	1,02 %	1,13 %	1,72 %
17 Tap på utlån	15,5	16,4	6	3
18 Tap på utlån i %	0,91 %	1,02 %	0,42 %	0,24 %
19 Driftsresultat etter tap i %	0,58 %	0,00 %	0,71 %	1,50 %
20 Driftsresultat før skatt i %	0,64 %	-0,77 %	0,58 %	1,38 %
21 Skattar	(3,1)	2,4	(2,5)	(3,9)
22 Årsresultat	7,7	(10,1)	5,8	13,4
23 Årsresultat i %	0,45 %	-0,63 %	0,41 %	1,07 %
24 Eigenkapital totalt	194,8	167,3	173	167
25 Avkastning på eigenkapitalen i % (etter skatt)	3,95 %	-6,04 %	3,37 %	8,00 %
26 Eigenkapital i %	11,48 %	10,37 %	12,18 %	13,36 %
27 Kapitaldekning	19,06 %	14,87 %	17,31 %	18,40 %

Til representantskapet i  
Seljord Sparebank

Statsautoriserte revisorer  
Ernst & Young AS  
Storgt. 54  
NO-3674 Notodden  
Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA  
Tlf.: +47 35 02 76 70  
Fax: +47 35 01 15 65  
[www.ey.no](http://www.ey.no)  
Medlemmer av Den norske Revisorforening

## Revisjonsberetning for 2009

Vi har revidert årsregnskapet for Seljord Sparebank for regnskapsåret 2009, som viser et overskudd på kr 7.727.046. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømmoppstilling og noteopplysninger. Regnskapslovens og årsoppgjørsforskriftens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av bankens styre og daglig leder. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av bankens formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

### Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av bankens økonomiske stilling 31. desember 2009 og av resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Notodden, 16. februar 2010  
ERNST & YOUNG AS

*Odd Ingar Liane*  
Odd Ingar Liane  
statsautorisert revisor

## KONTROLLNEMNDAS ÅRSMELDING FOR 2009.

Kontrollnemnda har i 2009 ført tilsyn med at bankens verksemd er driven i samsvar med sparebanklova, bankens vedtekter og andre lover og bestemmelser som banken pliktar å rette seg etter.

Nemnda har i samsvar med oppsett årsplan for 2009 hatt fem møte.

Banksjefen har møtt på dei fleste av desse, og orientert om bankens drift og stode.

Nemnda har vidare delteke på eitt fellesmøte med styret og revisor.

Nemnda har i 2009 utført dei kontrollhandlingar som sparebanklova og kontrollnemndas instruks fastset. Nemnda har gått gjennom styrets protokollar og disposisjonar, og har ved stikkprøver gått gjennom enkelte lånesaker, med særskilt fokus på bankens store engasjement.

Nemnda har lagt vekt på å fylgje med i bankens internkontroll, som etter nemndas vurdering er tilfredsstillande. Både kontrolltiltak og rapportering er i det alt vesentlege godt gjennomført, og nemnda har ikkje hatt merknader til utføringa av desse handlingane.

Nemnda har i 2009 elles ikkje hatt merknader til bankens drift og disposisjonar i høve dei kontrollar som nemnda har foreteke, og dei instruksar som ein har å halde seg til.

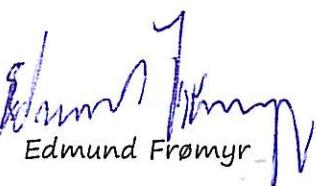
Nemnda har gått gjennom styrets årsmelding for 2009, bankens resultatreknskap og balanse med noter, samt revisors årsmelding, utan at nemnda har nokon merknader.

Kontrollnemnda rår difor til at det framlagte resultatreknskapet og tilhøyrande balanse vert fastsett som bankens rekneskap for 2009.

Seljord, 18. februar 2010

  
Øyvind Mo

  
Svanhild Møen

  
Edmund Frømyr





Klart vi kan!